

MÁRIAPÓCS VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

Máriaócs Város Önkormányzatának megbízásából készítette:

**SZSZBMFÜ Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési és
Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft.**

2016

Máriapócs Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

Máriapócs Város Önkormányzat Képviselő-testületének 81/2016.(IX.15.) határozatában jóváhagyott változata.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési és Környezetgazdálkodási Ügynökség Nonprofit Kft. szakértői

Társadalompolitikai szakértő:

Deák Attila
társadalompolitikai szakértő

Gazdasági Szakértő:

Málik Csilla
gazdasági szakértő

Anti-szegregációs szakértő:

Kurtyánné Szilágyi Valéria
anti-szegregációs szakértő

Terület- és településfejlesztési szakértő

Ágoston Szabolcs
geográfus, terület- és településfejlesztő, térségfejlesztő

Településtervező:

Labancz András
okleveles településmérnök
TT 15-0378

Közreműködők:

Papp Bertalan
Máriapócs Város
polgármestere

Bukta Mihály
műszaki főmunkatárs

Kiss Krisztina
Közzolgálati ügyintéző

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
1. MÁRIAPÓCS KÖZÉPTÁVÚ VÁROSI CÉLJA ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	6
1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	6
1.2. A tematikus és területi célok közötti összefüggések bemutatása.....	13
2. Megvalósítást szolgáló beavatkozások.....	14
2.1. Akcióterületek kijelölése, kijelölés lehatárolásának indoklása	14
2.2. Az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése.....	19
2.3. Településfejlesztési akciók, összehangolt, vázlatos pénzügyi terve.....	32
2.4. Az akcióterületen kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz.....	35
3. Anti-szegregációs program.....	39
3.1. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések.....	42
3.2. A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések	50
3.3. A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések.....	50
4. A stratégia külső és belső összefüggései	51
4.1. Külső összefüggések	51
4.2. Belső összefüggések	62
5. A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai	63
6. A megvalósítás eszközei és nyomon követése	67
6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek.....	67
6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	69
6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok.....	71
7. Monitoring rendszer kialakítása	73
8. Térkép-, és Táblajegyzék	77

Bevezetés

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban ITS) Máriapócs városának 2022-ig elérendő középtávú fejlesztési céljait határozza meg. A célrendszer kialakítását számos tényező befolyásolja: az Európa 2020 stratégiából levezethető fejlesztési irányok, az országos, megyei területfejlesztési koncepciók stratégiai irányai, az Európai Unió támogatásokhoz kapcsolódó Operatív Programokban meghatározott célok, a település fejlesztési koncepciója és a települést érintő ágazati dokumentumban meghatározott célok összessége. A településfejlesztési koncepció és az ITS célrendszere közötti kapcsolat viszonylag lazább összefüggéseket kell, hogy mutasson, mivel a koncepció alapvetően egy értékrendet határoz meg, az ITS pedig egy operatívabb jellegű dokumentum, amely a város középtávú fejlesztési céljait és a hozzá kapcsolódó konkrét fejlesztéseket határozza meg. Másrészt mivel az ITS finanszírozási kereteit alapvetően az EU különböző finanszírozási alapjai határozzák meg, így alapvetően fontos a támogatásból megvalósítani szándékozott projektek ezekhez való illeszkedése. Lényegében az ITS Középtávú Városi Céljainak döntő többsége egyértelműen megvalósítható kell, hogy legyen az EU alapok beruházási prioritásain keresztül. Amennyiben a városi célok eléréséhez az EU beruházási prioritásai által támogatottakon túli beavatkozások is szükségesek Egyedi Városi Beruházási Prioritások megfogalmazása szükséges.

A városnak ki jelölni a városfejlesztés legfontosabb, középtávon realizálható céljait, amelyeket középtávú városi céloknak neveznek. Jellegüket tekintve az ITS Középtávú Városi Céljai két típusúak lehetnek:

- **Tematikus célok:** A tematikus jelleggel megfogalmazott, de nem szükségszerűen egy-egy ágazatra korlátozódó érvényességű célok a város egészére vonatkoznak.
- **Területi célok:** A területi célok a település egy vagy több, konkrét, egyenként folytonos vonallal körülhatárolható területén realizálhatóak. Ilyenek lehetnek a város egy vagy több városrészére érvényes vagy a város területén megtalálható főbb, a fejlesztési elképzelések során kiemelt figyelemben részesülő terület-típusokra (pl. lakótelepek, barnamezős területek, ipartelepítés területei, stb.) érvényes célok.

A stratégia vegyesen is tartalmazhat tematikus és területi jellegű célokat. A Középtávú Városi Célok tehát integrált jellegű célok olyanok, melyek eléréséhez több tematikus/ágazati jellegű tevékenység koordinált végrehajtása szükséges. A stratégia áttekinthetősége és az ahhoz rendelt források koncentrált felhasználásának segítése érdekében javasolt, hogy a Középtávú Városi Célok száma az összetettebb, viszonylag sokrétű fejlesztési problémákkal rendelkező középvárosok terveiben se haladja meg a 4-5 célkitűzést.

A célok kialakításánál is fontos figyelembe venni, hogy az ITS nem kizárólag a települési önkormányzat, hanem a város egészének tervezési alapidokumentuma, tartalmazza tehát azokat a célokat is, amelyek megvalósításáért a városi önkormányzat csak közvetve vagy részben felelős (pl. állami, magán, non-profit szereplők valósítják majd meg).

Az ITS egy középtávra szóló fejlesztési dokumentum. A stratégia eredményességének méréséhez elengedhetetlen, hogy a felállított célokhoz indikátorok – a célok elérését jelző mutatók – kerüljenek hozzárendelésre. Az eredményorientáltság erősítése a 2014 – 2020 időszak EU kohéziós politikájának egyik kiemelt célja, így az eredmények mérése az előző időszakénál hangsúlyosabban jelenik meg a politika végrehajtásának minden területén. Célszerű a jövőbeni eredmények egyszerűbb mérése miatt, ha a beruházási prioritások esetén alkalmazott indikátorok illeszkednek azokhoz az indikátorokhoz, melyeket az egyes beruházási prioritásokat finanszírozó operatív programok is alkalmaznak majd. Javasolt az elérhető operatív programok eredményindikátorainak használata erre a célra. A fentiek mellett mind a városrészi, mind a horizontális célokhoz rendelhető indikátorok a városra jellemző specifikus mutatók.

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek illetve programok) indikatív listáját, melyek a célok eléréséhez szükségesek. Elég azonban, ha a stratégia a projektek vázlatos bemutatására szorítkozik.

Az IVS-ek túlnyomó részében szinte kizárólagosan alkalmazott akcióterületi megközelítés a továbbiakban is fontos. Ez lehet az eszköze a források koncentrált felhasználásának és ajánlott keretét képezi a magánszféra fejlesztésekbe való bevonásának. Az ITS keretében azonban nem kizárólag az akcióterületeken végrehajtandó projekteket célszerű megjeleníteni.

Az ITS keretében az alábbi projekt típusokat javasolt bemutatni:

- Kulcsprojektek: A kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) Középtávú Városi Cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemzően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének. A kulcsprojekt nem feltétlenül integrált projekt, célszerű azonban, ha a kulcsprojekthez további projektek kapcsolódnak.
- Hálózatos projektek (egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek): A hálózatos projekt több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll, a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed, a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik. A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van.
- Akcióterületi projektek (térben koncentrált és egymással összehangolt projektek): Az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen végbemenő fejlesztések egymással szinergikus hatást fejtenek ki, az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében. Volumenük, így várható hatásuk is legyen akkora, hogy érzékelhető változást idézzenek elő az akcióterületen. A tervezés jelenlegi fázisában még nem célszerű az akcióterületek végleges és pontos lehatárolása, de azok jellege és elhelyezkedése már tervezhető.

Annak érdekében azonban, hogy a tervezés mind a kitűzendő célok, mind a megvalósítható projektek tekintetében a reális megvalósíthatóság keretein belül maradjon, célszerű a stratégia megvalósításának forrásszükségletét már a kezdeti fázistól kezdve megbecsülni. Az ITS – ideális esetben – tartalmazza a közszféra által a településen megvalósítani tervezett főbb projekteket, valamint a lakosság és a gazdasági szereplők által megvalósítani tervezett vagy remélt beruházásokat.

1. MÁRIAPÓCS KÖZÉPTÁVÚ VÁROSI CÉLJA ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Öt középtávú cél kijelölése történt meg Máriapócs Integrált Településfejlesztési Stratégiájában. A célok nagyobb része tematikus cél, de tartalmaz területi célokat is.

1. Nemzeti kegyhely és idegenforgalmi centrum kialakítása

Kiinduló állapot a célmeghatározáshoz:

- Máriapócs európai mércével mérve is rendkívül jelentős zarándokközpont, a Kárpát-medence egyik leglátogatottabb kegyhelye. A város a Mariazell – Csíksomlyó közötti Máriaút egyik kiemelt állomása. A Máriapócsi kegytemplomot 550 ezer látogatója évente, amely országos viszonylatban is kiemelkedő szám. A Máriapócsi kegytemplom Szabolcs-Szatmár-Bereg megye leglátogatottabb örökségeleme, ebből eredően a település meghatározó szerepet tölt be a megye idegenforgalmában, lényegében a térség egyik legjelentősebb idegenforgalmi centruma. A település fontos szerepet játszik a turisták vonzásában.
- A település kiemelt idegenforgalmi vonzerői és kulturális örökségértékei a Kegytemplom, a Bazilika Gyűjtemény, a Római katolikus templom. A város turisztikai kínálatában meghatározó jelentősége van a Rabócsi Ringnek, amely az ország egyik legmodernebb és leglátogatottabb magyar autósport centruma. A város idegenforgalmi kínálatát tovább differenciálják a település határában kialakított horgásztavak. Összességében a város, mint zarándokhely vált ismertté, de több olyan turisztikai kínálati elem azonosítható, amely alapján differenciálható a kínálat és a célcsoport is.
- A város termál és hévízkészlete lehetőséget nyújt a gyógy turizmus fejlesztésére, amely komplementer módon egészítené ki a vallásturizmust, a közös keresztszemet a gyógy és a vallásturizmus között a szenior korosztály. A gyógy turizmus fejlesztése új célcsoportok vonzását és a tartózkodási idő hosszabbítását, a településre érkező zarándokok helyben tartását tenné lehetővé.
- A zarándoklatok alapvetően rövid tartózkodási időt generálnak, a turisták reggel érkeznek és délután távoznak. Szükséges olyan vonzerő és attrakciófejlesztések generálása, amely segíti a nagy számú turista hosszabb ideig történő helyben tartását. A bazilika környezetében van lehetőség újabb attrakcióelemek kialakítására, amely növelné a kegyhely vonzerejét. Ezeknek a vonzerőfejlesztéseknek elsősorban a vallásturizmusban résztvevők igényeit kell kiszolgálnia.
- Máriapócs Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 7. legnagyobb vendégforgalmával rendelkező települése, évente közel 8 ezer vendégéjszakát realizál a kisváros. A vendégforgalmi adatok tekintetében folyamatosan növekedik a kereslet, nő a vendégéjszakák száma és azon belül a külföldi vendégéjszakák száma. Máriapócsot kifejezetten sok külföldi zarándok keresi fel.
- A településen jelentős szálláshelyfejlesztések valósultak meg, a szálláshelyek nagy részét alacsonyabb komorfokozatú egyházi fenntartású zarándok szálláshelyek alkotják, másrészt pedig magán szálláshelyek. Szükség lenne a zarándokok számára, minőségi, alacsony férőhelyszámú szobák kialakítására, mivel van egy olyan vendégkör, amelynek növekedtek az igényei és igénylik a két ágyas szobákat.
- A búcsú alkalomával több tízezer zarándok jelenik meg a településen egy időben. A város ekkora számú tömegek fogadására nehezen tud felkészülni. A közlekedési rendszerekben, elsősorban a parkolásban jelentkeznek problémák, továbbá a turistákat kiszolgáló árusok számára a megfelelő

feltételek megteremtése szintén gondot okoz az önkormányzat számára. A vendéglátó egységek ilyenkor gyorsan megtelnek, így szükségessé válik további területek megnyitása, ahová a turistákat kiszolgáló vendéglátó és egyéb szolgáltató funkciók tudnak betelepülni. A település utcáin hatalmas tömegek koncentrálódnak, akik a kijelölt parkolóktól egészen a bazilikáig gyalog közlekednek. A település szerkezetét és a településképet ebből eredően fejleszteni szükséges a haladási irányok mentén.

Cél meghatározása

Máriapócs a nemzeti kegyhely turizmusának, mint a Kárpát-medence egyik legjelentősebb zarándokközpontjának, a magyarországi katolicizmus egyik centrumának idegenforgalmi célú fejlesztése. Elsősorban olyan vallásturisztikai fejlesztések megvalósítása cél, amely növeli a bazilika és környezetének vonzerejét, hozzájárul a tartózkodási idő növekedéséhez és kiszolgálja a településre érkező nagyszámú zarándok igényeit. Kiemelt cél a vallásturisztikai szolgáltatások fejlesztése, a növekvő turistaigényekhez való alkalmazkodás, az egyházi turizmus feltételrendszerének javítása. További kiemelt cél Máriapócs turisztikai kínálatának bővítése, a vallásturizmus mellett a gyógyturizmus, a kulturális és aktív turizmus fejlesztése, amely hozzájárul a kínálat differenciálásához és a célcsoport bővítéséhez. Olyan fogadókörnyezet megteremtése, amely képes zavartalanul, kulturált körülmények között fogadni a településre érkező nagy számú tömeget, segíti a turisztikai szolgáltatások betelepülését. A cél elérése három prioritás megvalósítása mentén érhető el

Prioritások ismertetése

1.1.A vallásturizmust kiszolgáló vonzerők és szolgáltatások fejlesztése: A Bazilika és közvetlen környezetének látogatóbarát fejlesztése, új vonzerőelemek kialakítása, a kegyhelyre érkező nagy számú zarándok komfortérzetnek javítása. A Máriapócsi Bazilika és közvetlen környezetének attraktivitásának növelése, az örökség interpretáció fejlesztése. A görög katolikus egyház üzemeltetésében lévő szolgáltatások korszerűsítése, minőségi, magasabb komfortfokozatú zarándokszálláshelyek kialakítása, vendégfogadás feltételeinek javítása, családbarát fejlesztések megvalósítása. A fejlesztési prioritás kifejezetten a városközponton belül, a történelmi városmagot célozza, ugyanis itt koncentrálódnak a vallásturisztikai vonzerők és szolgáltatások.

1.2. Turisztikai kínálat bővítése: Máriapócs turisztikai kínálatának bővítése érdekében kulturális, gyógy és aktív turisztikai fejlesztések megvalósítása, amely segíti a turisztikai látnivalók és szolgáltatások differenciálását. Lényeges szempont, hogy a város a vallásturizmus mellett más idegenforgalmi ágazatokban is meg tudjon erősödni, ugyanis ez hozzájárulna a célcsoportok bővüléséhez, a jövedelemtermelődés növekedéséhez és a tartózkodási idő növeléséhez. Ebben a tekintetben célunk a város örökség helyszíneinek, kulturális értékeinek, műemléki és helyi védelem alatt álló épületeinek turisztikai vonzerővé fejlesztése, a település termál és hévízkészletének turisztikai célú hasznosítása és a horgászturizmus fejlesztése. A város régi álma és eltökélt szándéka a gyógyvizek idegenforgalmi célú hasznosítása, amely hozzájárulna a gyógy és egészségturizmus megjelenéséhez. A gyógyvízkészlet hasznosítása elsősorban gyógyfürdő építésével szeretné realizálni a város, amely a városba érkező szenior turisták számára jelentene piac képes szolgáltatásfejlesztését. Kiemelt cél a település kulturális örökség helyszíneinek, műemléki értékeinek és helyi védelem alatt álló értékeinek turisztikai vonzerővé fejlesztése, ebben a tekintetben a város legrégebbi műemléke, a középkori római katolikus templomának látogatóbarát fejlesztése és a helyi védelem alatt álló funkcióvesztett épületek hasznosítása emelhető ki. A városnak jó adottságú horgásztavai vannak, a tó környezetének állapota rendezett, a víz minősége jó. A tavat körülvevő épített környezet az elmúlt tizenöt alatt sokat amortizálódott. Ami nagyobb gondot jelent, hogy a területen alacsony minőségűek a higiénés helyiségek. Az aktív turizmus fejlesztése kapcsán külön célterület, a kerékpáros turizmus fejlesztése, Máriapócs bekapcsolása a Dél-Nyírségi kerékpárút-hálózati rendszerbe

és a város területén kerékpáros barát fejlesztések megvalósítása. A turisztikai kínálat bővítése területileg a városközpontra és a horgásztó mellett zöldfelületekre lokalizálhatóak.

1.3. Turistafogadás infrastrukturális és szolgáltatási feltételeinek javítása: A településre nagy számú turista érkezik egy időben, ráadásul évente több alkalommal. Kiemelt beavatkozási területek ebben a tekintetben a parkolási és közlekedési nehézségek megoldása, a turisták főbb vonulási területeinek (Bacsóka Pál u.) korszerűsítése, közterületek minőségének fejlesztése a felvonulási utak mentén, továbbá a turisták komfortérzetének javítását szolgáló higiénés feltételek és tájékoztatási rendszerek javítása. A turistákat kiszolgáló vendéglátó egységek betelepülésének segítése, valamint a helyi termékek árusítási feltételrendszerének javítása szintén kiemelt fejlesztési cél, ennek érdekében tömbfeltárásokra, új közterületek megnyitására van szükség a település központjában. A prioritás által érintett fejlesztések elsősorban a Pápa tér és a városközpont közötti területre koncentrálnak.

2. Vonzó, otthonos kisváros megteremtése

Kiinduló állapot a célmeghatározáshoz:

- Jelentős parkok a település központjában találhatóak, a város másik jelentősebb kiterjedésű zöldfelülete az 1991-es pápalátogatás helyszínén létesített emlékpark. Ezek a zöldfelületek a búcsúk idején nagy tömegek számára biztosítanak felvonulási helyet, tehát a városi zöldfelületek a lakosságot és a zárandokokat is kiszolgálják. A városmagban lévő közterületeinek fejlesztésére jelentős forrásokat tudott a város fordítani az elmúlt években, melynek eredményeként mára igen egységes és látványos városközpontja van a településnek. Ennek ellenére a történelmi városmagot leszámítva azonban a település nem rendelkezik egységes rendezett zöldfelületi rendszerrel. A település szerkezetéből adódóan a számos útkereszteződés újabb és újabb lehetőséget kínál kisebb közkertek létrehozására.
- Máriapócs igen szegényes utcai zöldsávokkal rendelkezik annak ellenére, hogy a legtöbb utcában elegendő hely áll zöldfelületi sávok kialakítására. Zöldsávok létesítésének nincs hagyománya a településen. A foltként elhelyezkedő zöldfelületek (városmag, pápa tér, szabadidő park) közötti összeköttetés hiányzik. Utcai fasorok a lakott területen nem, inkább a külterületi utak mentén jellemzőek. A település zöldfelületei klímahatás szempontból nem jelentősek. A fásított közterületek nem összefüggőek, rendszert nem alkotnak, kiterjedésük lokális, mikrokörnyezeti hatást tudnak kifejteni. A Kossuth tér határain túl már semmilyen fásított területet nem találunk.
- a 2011. évi népszámlálási adatok alapján a KSH az ún. szegregációs mutatók alapján jelölt ki szegregátumokat, illetve a szegregációval veszélyeztetett területet. Azon területek tekintethetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja a 35%-ot, míg szegregáció által veszélyeztetett területek esetében a 30%-ot. Ennek megfelelően a városban egy szegregátum és egy szegregációval veszélyeztetett terület található.
- A szegregátumban és a szegregációval veszélyeztetett területen él a város 17,5%-a, amely magas számnak számít. Ezeknek a területek mutatói jóval elmaradnak a városi értékektől, viszont a területek között is különbségek mutatkoznak. A veszélyeztetett területnek minősített városi részen él a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek több mint fele, ezen területen, élnek nagyobb számban a roma származású családok. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya és a munkanélküliségi ráta szegregátumban a legmagasabb a városban. A veszélyeztetett terület esetében a lakások 30%-a alacsony komfortfokozatú, valamint közel

együzede egyszobás. Ezen a területen lévő házak esetében a lakások minőségi állapota sem kedvező. Kiemelten rossz a helyzet a Dózsa György úton, ahol jellemzően egy helyiségből álló épületek vannak, leromlott, rossz állapotban.

- Az önkormányzat nem rendelkezik sem a területen, sem a város más részein szociális bérlakással, viszont folyamatos igényként jelentkezik annak szükséglete a nehéz élethelyzetbe került családok részéről.
- A város elérhetőségét biztosító úthálózat állapota nagyrészt megfelelő műszaki állapotban van. A belterületi utak egy része felújításra szorul.
- Máriapócson és környezetében jelentős kerékpárút fejlesztések valósultak meg az utóbbi években. A 4911.-es számú út mellett néhány szakaszon és a Máriapócsból 10 km-re lévő 471. számú út mentén teljes hosszában megépültek Debrecen és Nyírcsászári között a kerékpárutak. Nyírbogát-Kisléta-Máriapócs kerékpárút megépítésével a város közvetlenül tudna csatlakozni a 471. út mellett végig futó kerékpárúthoz. A 4911. út mentén egy egybefüggő kerékpárút létrehozására jelentős fejlesztési szándékok mutatkoznak. A belterületi kerékpárutak része korszerűsítésre szorul. A kerékpárút forgalmi hálózatok fejlesztése hozzájárulna a kerékpáros turizmus, a hivatásforgalmi kerékpározás és a környezetbarát mobilitás erősödéséhez.
- A település társadalmi erős vallási közösségnek tekinthető, elsősorban a görög katolikus vallásnak van identitáserősítő szerepe.

Cél meghatározása

Máriapócs középtávú városfejlesztési céljai között szerepel egy vonzó, otthonos kisváros megteremtése, olyan városi környezet létrehozása, amely komfortos, hangulatos, magas színvonalú életkörülményeket biztosít lakó számára. Ehhez jó adottságai vannak Máriapócsnak, a városközpont ebben a tekintetben már sokat fejlődött, azonban a történelmi városmagon kívüli, többségében lakó és városközponti területek még fejlesztésre szorul. A települési környezet fejlesztésében kiemelt cél olyan zöldfelületi hálózatok/rendszerek kialakítása, amelyek javítják a városképet, a település mikro klimatikus viszonyait, és funkciógazdag közösségi terekkel alakulnak. A zöldfelületi hálózatok kialakítása érdemben hozzájárulnak a lakókörnyezetek minőségi megújulásához. A lakókörnyezetek fejlesztésében kiemelt cél a leromlott városi területek rehabilitációja, a leszakadással veszélyeztetett városrészek társadalmi, gazdasági, fizikai problémák komplex kezelése. Cél a további leszakadás megállítása, a marginalizált közösségek életkörülményeinek javítása, a társadalmi hátrányok kompenzálása érdekében. A vonzó, otthonos kisváros megteremtése érdekében a városi közlekedési rendszerek fenntartható fejlesztése szintén kiemelt célként jelenik meg, elsősorban a lakókörnyezetek megközelíthetőségének javítása, a környezetbarát mobilitás feltételeinek fejlesztése és a biztonságos városi közlekedés megteremtése egy élhetőbb kisváros érdekében. Az erős, tudatos helyi közösségek, a mozgalmas közösségi légkör szintén hozzájárul a vonzó, otthonos kisváros megteremtéséhez. A közösségi élet megújulásának ösztönzése, a városi identitás erősítése, a közösségi önszerveződések támogatása és a társadalmi szolidaritás erősítése az egész városfejlesztés szempontjából meghatározó, hiszen a fizikai környezet megújítása mellett a közösségi környezet megújítására is fókuszálni szükséges. A középtávú városi célban megfogalmazottak célok realizálása érdekében négy beavatkozási terület került kijelölésre.

Prioritások ismertetése

- 2.1. Városi zöldfelület- ellátottság növelése, funkciógazdag rekreációs terek létrehozása:** A prioritás célja a fenntartható, környezettudatos városfejlesztés érdekében a város meglévő zöldfelületeinek rehabilitálása, minőségi megújítása, új települési zöldfelületek kialakítása, zöldfelületi hálózatok kialakítása. A fenntartható városfejlesztés, a település környezeti állapotának javítását, a vonzó települési környezet megteremtését, a zöldfelületek értékőrző hasznosítását, a városi közterületek környezet, klímátudatos és családbarát megújítását

célozza. A növényfelületek, élőhelyek és biodiverzitás növelése, a zöldfelületek növényállományának rekonstrukciója, védőfasorok telepítése hozzájárul a városi klíma javításához. További cél aktív rekreációs zöldterületek kialakítása a közösségi életterek bővítése érdekében.

2.2. Leromlott városi területek fejlesztése: A leromlott városi területek rehabilitációja a település szegregátumaiban és veszélyeztetett területein élő lakosság életkörülményeit kívánja javítani komplex fejlesztések megvalósításával. Ennek kiemelt beavatkozási területei a lakófunkciók erősítése, az épített környezet minőségi megújítása és szociális bérlakások építése a komfortosítás érdekében. Másrészt a szegregátumokban és szegregációval veszélyeztetett területen élők társadalmi hátrányainak kompenzálása érdekében, közösségi és szociális funkciók, terek kialakítása. Olyan integrált szociális célú rehabilitáció megvalósítása, amely hozzájárul az alacsony státuszú lakosság társadalmi felzárkóztatásához, szocializációjának erősítéséhez. Kiemelt cél a szegregátumokban élő lakosság szociális és munkaerő piaci felzárkóztatása, a helyi közösségek önszerveződésének segítése és a közbiztonság javítása.

2.3. Városi közlekedési rendszerek fenntartható fejlesztése: Városi közlekedési hálózatok gazdaságfejlesztő és mobilitást ösztönző felújítása és fejlesztése, a leromlott közlekedési hálózatok rekonstrukciójának ösztönzése. Biztonságos közlekedés és fenntartható városi mobilitás feltételeinek javítása és erősítése. A város és a városkörnyéki kerékpárút hálózatok fejlesztése, a szomszédos településekkel közösen külterületi kerékpárforgalmi hálózatok építése. A teljes település közlekedési rendszerének kerékpáros barátta alakítása, a meglévő kerékpárutak szükséges rekonstrukciójának elvégzése.

2.4. Helyi közösségfejlesztés és közösségi szolidaritás erősítése: A közösségi kohézió erősítése érdekében, helyi közösségfejlesztési programok generálása és megvalósítása. A lokál patriotizmus, a helyi identitás erősítése és a társadalmi felelősségvállalás előmozdítása.

3. Modern szolgáltató városközpont megteremtése

Kiinduló állapot a célmeghatározáshoz:

- Máriapócs városközpontja jelentősen fejlődött az előző programozási időszakban. A városközpont közszolgáltatásainak nagy része megújult és jelenleg korszerű szolgáltatásokat tudnak biztosítani. Több új közszolgáltatás jelent meg a városrehabilitációs programok hatására városközpontban. Mindezek eredményeként a városi közszolgáltatás hálózat nagyobb fejlesztéseket ebben a programozási időszakban nem igényel.
- A két népszámlálás között a gazdasági aktivitás szempontjából kedvezőbb helyzet jellemzi a települést az ezredfordulóhoz viszonyítva. A foglalkoztatottak aránya nőtt a két népszámlálás között, s ezzel párhuzamosan jelentősen növekedett a településről ingázók aránya is. A növekvő foglalkoztatottság miatt egyre nagyobb lakossági igény mutatkozik a bölcsődei ellátás biztosítása miatt. Jelenleg bölcsődébe Nyírgyulajba és Nyírbátorba viszik a szülők a gyerekeket.
- A városban korszerű óvodai ellátás működik. Az óvodába más településről is járnak gyerekek (Ófehértó, Nyírbogát), az óvoda kihasználtsága 100%-os. A városban egy oktatási intézmény működik, melynek tanulói létszáma folyamatosan növekszik. Az intézményben működő étkező, étterem kapacitás viszont bővítést igényel. Jelenleg az óvodás gyerekeken túl az általános iskolai tanulók részére is itt biztosított az étkezés – többek között a növekvő iskolai tanulói létszám miatt is – a jelenlegi férőhely nem megfelelő, nehezen megoldható és szervezhető az étkeztetés biztosítása.

- A civil szerveződések a városban meghatározó szerepet töltenek be, Máriapócs magas civil aktivitással büszkélkedhet. A civil szervezetek működési körülményei fejlesztésre szorulnak, szükség van olyan közösségi terekre, ahol megrendezhetőek közösségi programok.
- Máriapócson a regisztrált vállalkozások száma az elmúlt bő évtizedben pozitívan alakult. 2004-2014 között közel négyszeresére növekedett. A településen a legnagyobb arányban a mikro vállalkozások szerepe a legjellemzőbb. A város folyamatosan arra törekszik, hogy a gazdasági szereplők számára vonzóbbá tegye a települést, infrastrukturális igényeiket kielégítse. Az önkormányzat kezében azonban csak korlátozottan áll rendelkezésre ipartelepítésre alkalmas terület. A város rendelkezik saját piaccal. Vállalkozói szolgáltató ház korábban eladásra került, az önkormányzat a jövőben törekszik olyan üzleti infrastruktúra kialakítására, amely a helyi vállalkozások működési körülményeit hivatott javítani, illetve üzleti vállalkozások számára tehet vonzóbbá települést.

Cél meghatározása

A középtávú városi cél Máriapócs városközpontjának szolgáltatói szerepének erősítését célozza gazdasági, közszolgáltatási, közösségi és kulturális funkciók fejlesztésével. Olyan befektetőbarát, a helyi vállalkozások igényeit kiszolgáló városközpont kialakítása, amely ösztönzi a vállalkozások betelepülését és javítja működési feltételeinek. Olyan városközpont megteremtése, amely minőségi közszolgáltatásokat biztosít az állampolgárok számára, amely kiszolgálja a lakosság igényeit és ügyfélbarát szolgáltatásokat nyújt számunkra. Olyan városközpont megteremtése, amely segíti a civil szervezetek szolgáltató szerepének megerősödését, hozzájárul a civil szervezetek működési feltételeinek javításához, kiszolgálja a helyi közösségek közösségi és kulturális fogyasztási igényeinek kielégítését. A cél elérése három prioritás mentén lehetséges.

Prioritások ismertetése:

3.1. A helyi vállalkozások működési feltételeinek javítása: A prioritás célja a helyi gazdaságfejlesztés támogató, a város gazdasági szerepét erősítő üzleti környezetfejlesztés megvalósítása a városközpont területén. Ennek keretében olyan vonzó üzleti környezet megteremtése a cél a helyi vállalkozások számára, amely hozzájárul a városközpont gazdasági funkcióinak erősödéséhez. A prioritás a vállalkozások működési feltételeinek javítását, új vállalkozások betelepülésének ösztönzését, kereskedelmi és szolgáltató terek kialakítását célozza a városközpont területén. Kiemelt cél használaton kívüli vagy alulhasznosított épületek gazdasági funkcióváltását célzó fejlesztések megvalósítása, továbbá a helyi termékek piacra jutásának segítése.

3.2. Városi közszolgáltatások bővítése és minőségi fejlesztése: A városban élők életminőségének fontos alapfeltétele a megfelelő színvonalú közszolgáltatások (egészségügy, szociális ellátás, oktatás-nevelés, közigazgatás) elérhetősége, amelyek a városközpontban koncentrálódnak. Máriapócson kiépült, fejlett infrastruktúra jellemzi a humán szolgáltatások szinte valamennyi területét, ez előző programozási időszakban szinte az összes fontosabb városi közszolgáltatás megújítását sikerült elvégezni. A városközpont szolgáltató szerepének erősítése érdekében elsősorban új, jelenleg a városban nem működő humán közszolgáltatások kialakítására van szükség. Az Önkormányzat kiemelt célnak tekinti olyan új városi humán közszolgáltatások kialakítását, amelyre komoly társadalmi szükséglet mutatkozik, illetve ahol kapacitás problémák azonosíthatóak. A bölcsőde, a közösségi ház kialakítása.

3.3. Közösségi, kulturális funkciók erősítése fejlesztése: A városközpont területén olyan közösségi szolgáltatások kialakítása, amely hozzájárul a város közösségi és kulturális életének erősödéséhez. A prioritás elsősorban a civil szervezetek szolgáltató szerepének erősítését, kulturális és közösségi programok megvalósításának infrastrukturális feltételrendszerét kívánja javítani, illetve a kulturális alapú városfejlesztést előmozdítani. A beavatkozások célja lényegében a városközpont szolgáltató szerepének erősítése kulturális és közösségi funkciók erősítésével, integrálásával.

4. Környezettudatos és klímabarát város

Kiinduló állapot a célmeghatározáshoz:

- Máriapócson található Natura 2000-es terület. Máriapócs területén a Máriapócsi főfolyás és parti sávja, az azt kísérő rétek, vizenyős területek az országos ökológiai folyosó övezetbe tartoznak. A vízfolyások, és az őket kísérő, helyenként rétekké kiszélesedő gyepes sávok az ökológiai hálózat igen fontos elemei, melyek észak-déli irányban a település teljes hosszában zöldfolyosóként funkcionálnak. Ezen sávok leszűkülése, a mezőgazdaság térhódítása tájhasználati konfliktust eredményez.
- Térségi szinten Máriapócs alapvetően a kedvezőbb infrastrukturális ellátottságú települések közé tartozik a Dél-Nyírségben. A városi közművek nagy része még az 1990-es évek folyamán kiépült. Az ivóvíz hálózatra történő lakossági csatlakozás 95%-os. Máriapócson 2000-ben épült ki csatornahálózat, amelyet 2007-ben korszerűsítettek. A belvízrendezés jelentős részben megoldott a településen, a belvíz elöntések a város K-i oldalán a kertekben alakulhat ki, mert az itt lévő terület mély fekvésű terület. Máriapócson a az elektromos energia és közvilágítási hálózat 100%-ban kiépített. Máriapócs város jelenlegi közvilágítása csak részben tekinthető korszerűnek. A városban 1994-ben lett kiépítve a gázhálózat, amelyre a lakások, intézmények, ingatlanok 65%-a van rákötve. A település jól kiépített és jól működő kommunális, műszaki infrastruktúrával rendelkezik, azonban a lakosság komfort érzetének, életminőségének javítása, valamint a fenntartható fejlődés és a környezetvédelmi célok elérése érdekében van még javítani és korszerűsíteni való a kommunális infrastruktúra rendszerein.
- A terület a felszín alatti vizek vonatkozásában fokozottan érzékeny és nitrátérzékeny kategóriába tartozik.
- Közegészségügyi szempontból fontos a Máriapócs-Pócspetri víztermelő telep vízbázisának védelme.
- A terület lakosságának megnövekedett mezőgazdasági terület iránti igénye következtében kialakított belvízelvezető rendszer ma már azonban nem elégíti ki minden igényt. A terület adottságai nem kedveznek a kialakított, mai szántóföldi kultúráknak sem. Napjainkban mezőgazdasági szempontból jelentős probléma a térségben vízviszatartás hiánya.
- A településen az Önkormányzat kezelésében 1 db 860 m mélységű hévízkút van, a kitermelt víz 51 °C hőmérsékletű. Felhasználása jelenleg nem megoldott.

Cél meghatározása

A középtávú városi cél a környezettudatos és klímabarát város megteremtését célozza. Kiemelt városfejlesztési cél a széndioxid kibocsátás csökkentése, az erőforrás hatékonyság növelése, klímaváltozáshoz való alkalmazkodás növelése, az Európai Unió és a Magyar Kormány energiahatékonysági irányelveihez történő alkalmazkodás erősítése. A fosszilis energiahordozókból származó üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, a megújuló energiaforrások elérhetőbbé tétele, használatának ösztönzése, a megújuló energiafelhasználás növelése a város energiaellátásában. Kockázat megelőzés, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése, a

város környezetbiztonságának növelése a település környezetvédelmi infrastruktúrájának fejlesztésével. A cél elérését három prioritás mentén kívánja a város megvalósítani.

Prioritások ismertetése

4.1 Városi épületállomány energetikai korszerűsítése: Máriapócsra az önkormányzat, civil és egyházi szervezetek tulajdonában lévő épületállomány energetikai megújításának segítése, az épületek üzemeltetésében a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése. Az önkormányzati intézmények hatékonyabb energiafelhasználásának, racionálisabb energiagazdálkodásának elősegítése.

4.2 Természeti értékek hasznosítása, megújuló energiafelhasználás növelése: A klímaváltozás hatásainak mérséklése érdekében a város energiafüggőségének csökkentése, városi energetikai potenciál kiaknázása az autonóm energetikai ellátás megteremtése érdekében, a helyi adottságon alapuló, elsősorban geotermikus energiák felhasználásának segítése. A város környezetkímélő, hosszú távon fenntartható energiaellátásának biztosítása a termálvíz hasznosítással. Geotermikus energiát felhasználó fűtőművek, erőmű kialakítása.

4.3 Városi közműhálózatok fejlesztése a környezetbiztonság növelése érdekében: A bel és külterületi csapadékvíz elvezetési rendszerek rekonstrukciója, kapacitáshiányok felszámolása a helyi vízkár veszélyeztetettség csökkentése érdekében. A csapadékvizek kártétel nélküli elvezetése, a vizek helyben tartásának megvalósítása, lokális vízvisszatartás feltételeinek megteremtése jóléti és ökológiai célok érdekében. A csapadécsatornázottság teljes körűvé tétele, a szennyvíz- csatornahálózatra történő rákötés arányának növelése.

1.2. A tematikus és területi célok közötti összefüggések bemutatása

A középtávú városi célok két csoportba oszthatóak:

- **Tematikus célok:** A tematikus jelleggel megfogalmazott, de nem szükségszerűen egy-egy ágazatra korlátozódó érvényességű célok a város egészére vonatkoznak.
- **Területi célok:** A területi célok a település egy vagy több, konkrét, egyenként folytonos vonallal körülhatárolható területén realizálhatóak. Ilyenek lehetnek a város egy vagy több városrészére érvényesek vagy a város területén megtalálható főbb, a fejlesztési elképzelések során kiemelt figyelemben részesülő terület-típusokra érvényes célok.

Az alábbi táblázat összesíti Máriapócs Integrált Városfejlesztési Stratégiájának középtávú városi céljainak jellegét. Mint látható két középtávú városi cél tekinthető tematikus jellegűnek, két középtávú városi cél pedig erőteljes területi fókusszal rendelkezik. A két területi fókuszú cél az akcióterületek kialakításánál figyelembe lett véve.

Középtávú városi célok	Tematikus fókuszú célok	Területi fókuszú célok
Nemzeti kegyhely és idegenforgalmi centrum	x	
Vonzó otthonos kisváros megteremtése		x
Modern szolgáltató városközpont megteremtése		x
Környezettudatos és klímabarát város	x	

2. Megvalósítást szolgáló beavatkozások

2.1. Akcióterületek kijelölése, kijelölés lehatárolásának indoklása

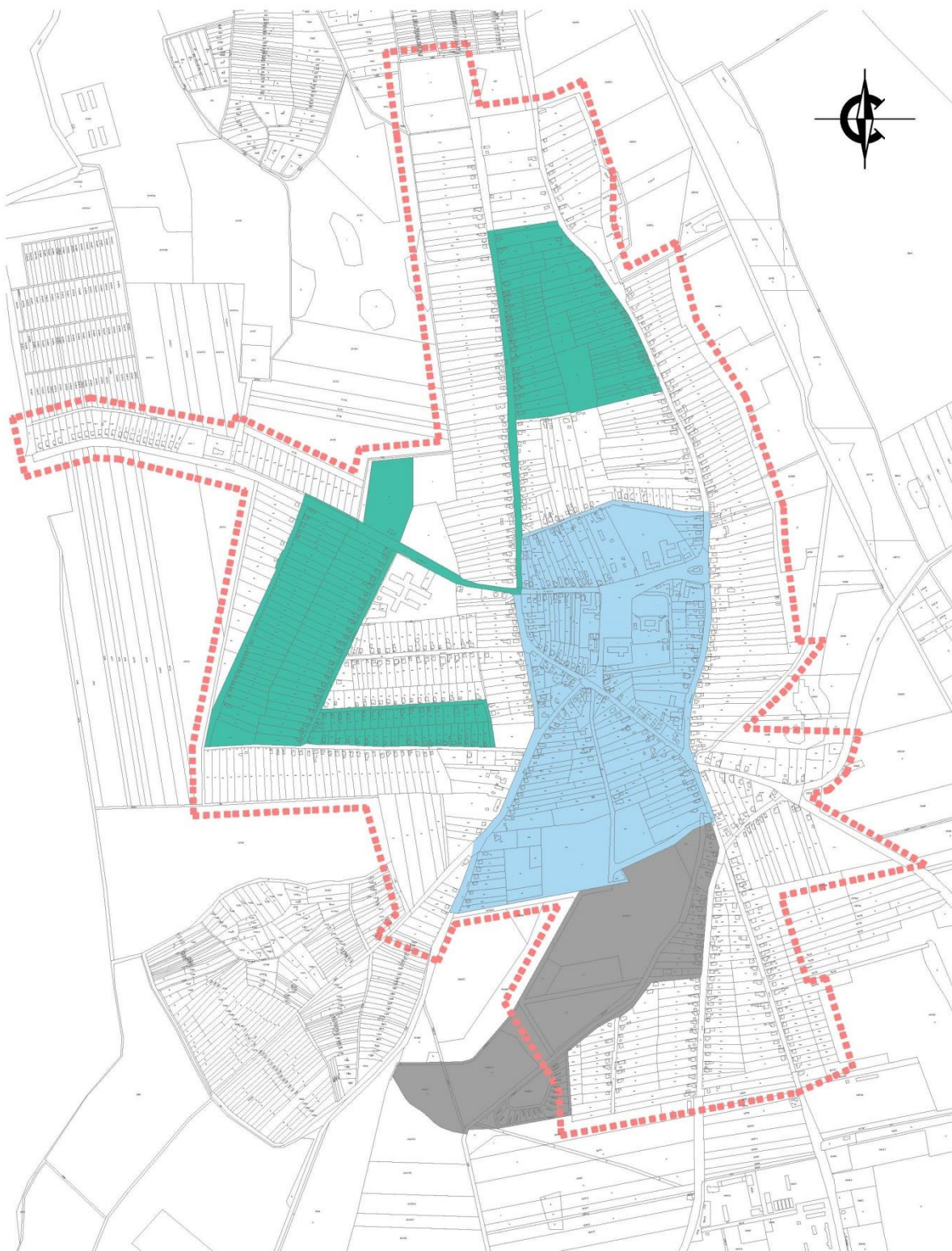
Az akcióterület az integrált településfejlesztési stratégiában kijelölt egybefüggő terület, ahol az önkormányzat a fejlesztéseket alapvetően befolyásoló pozícióban van, és amellyel kapcsolatban középtávon jelentős beavatkozásokat tervez. Az akcióterületeken az önkormányzat a fejlesztéseket alapvetően befolyásoló pozícióban van, tehát vagy szabályozási eszközzel, vagy közvetlen pénzügyi befektetéssel részt vesz a fejlesztésben, vagy alapvetően meghatározza annak sikerességét. Az akcióterületek lényegében a városrehabilitáció és a városfejlesztés sejtjei. Minden egyes városfejlesztési akcióterületet ki kell jelölni, amellyel kapcsolatban középtávon, vagyis 2016-2022 közötti időszakban jelentős beavatkozást tervez a város. Az akcióterületeknek nem kell behálózniuk az egész város területét, egy akcióterület kiterjedhet több városrészre, illetve egy városrésznek lehet több akcióterülete is. Máriapócs Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában 3 akcióterület került kijelölésre, amelyek a városfejlesztés gócpontjai lesznek az elkövetkező években:

1. Városközponti és zöldváros akcióterület
2. Rekreációs célú akcióterület
3. Leromlott városi területek akcióterület

Az akcióterületek kijelölésében az alábbi szempontokat vettük figyelembe:

- A városfejlesztési stratégiai irányokhoz igazodó, fejlesztési gócpontokhoz kötődő akcióterület lehatárolási elv: Kizárólag azokat a területeket jelöltük ki akcióterületként, ahol a fejlesztési beavatkozások (projektek) koncentrálnak és ezek szinergikusan épülnek egymásra. Ez többségében azt feltételezte, hogy vagy az önkormányzat, a nonprofit (egyház, civil szervezetek) vagy a magánszektor (vállalkozások, lakóközösségek) vagy bizonyos önkormányzati intézmények döntési pozícióban vannak az adott terület fejlesztését illetően.
- Homogén, sajátos profillal rendelkező területek kijelölése akcióterületként: Egyértelműen körvonalazódnak azok a területek, amelyek sajátos szerepük, funkciójuk, speciális fejlesztési irányuk és helyük miatt önálló akcióterületet alkotnak.
- A település szerkezeti tervének figyelembe vétele: Külön vizsgáltuk mindegyik akcióterület kijelölésekor, hogy a szerkezeti terv milyen terület-felhasználást irányoz elő, illetve milyen kategóriába sorolja.
- Jogosultsági szempontok figyelembe vétele: A városrehabilitációt célzó pályázati kiírások előírják bizonyos jogosultsági kritériumokat, amelyeknek meg kell felelnie az akcióterületnek. Másak a jogosultsági kritériumok a városközpontnál és más a kritériumrendszer azon akcióterületek esetében, amelyekre szociális városrehabilitációt kíván az önkormányzat megvalósítani.

1. térkép: Akcióterületek rendszere Máriapócson

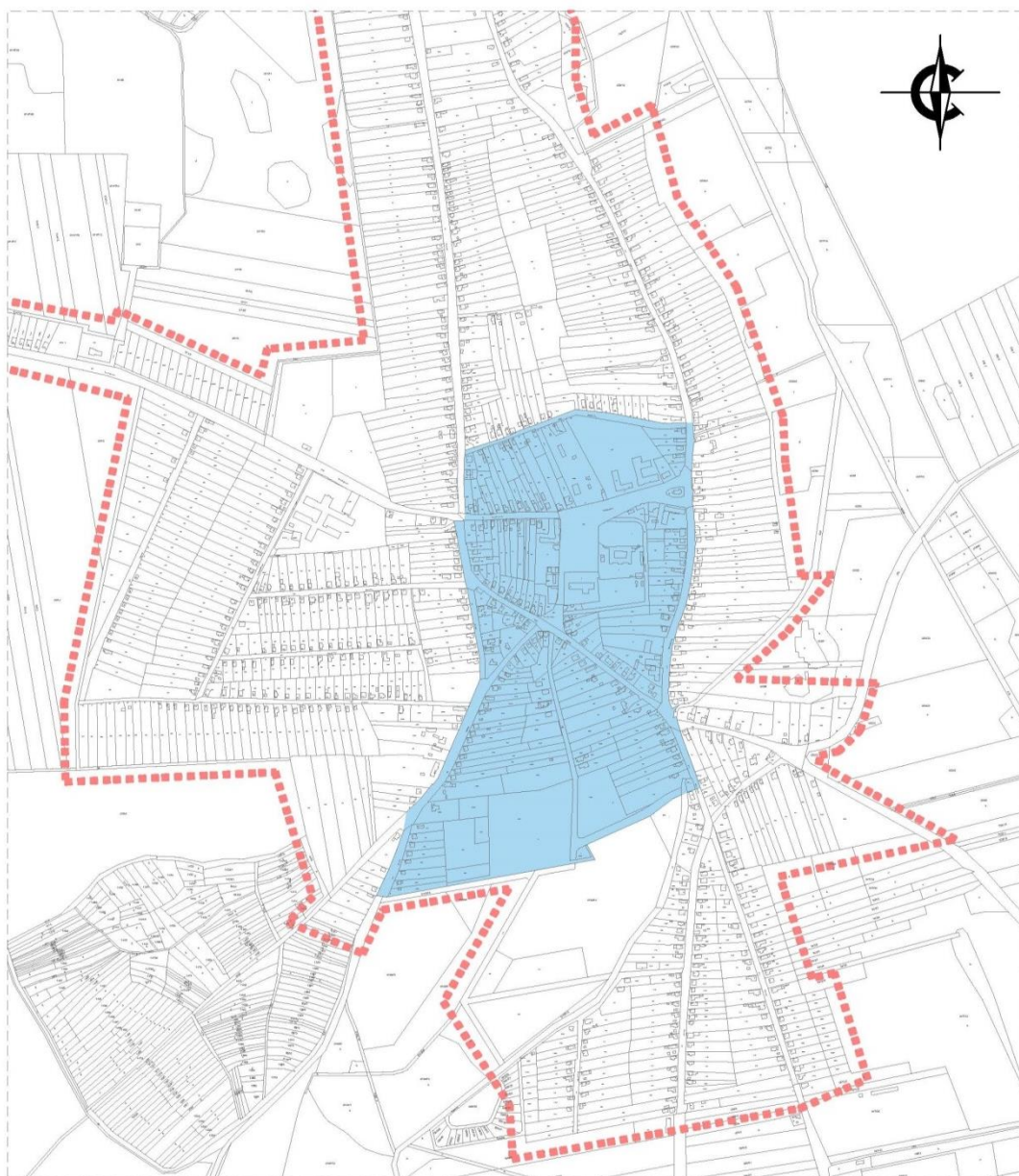

1. Városközponti és zöldváros akcióterület

Az akcióterületet határoló utcák: Ady Endre u. – Ófehértói u. – Báthori út – Bogáti u. – Névtelen út – Erdei út – Szőlő út – Béke út – Petri u. – Selyem u.

Az akcióterület kijelölésének hátterét elsősorban az indokolta, hogy a legtöbb fejlesztési elképzelés erre a területre koncentrálódik. A városközpontban az önkormányzat és az egyház egyaránt jelentős fejlesztéseket fog megvalósítani, így az akcióterület fejlesztésében több szervezet is érintett lesz. A városközponti akcióterület nagyobb kiterjedésű a történelmi városmagnál, ugyanis több olyan fejlesztés van előirányozva, amely a településközpont zöldfelületi hálózatát szeretné egységes koncepció mentén korszerűsíteni. Ebből eredően a Pápa tér tekinthető az akcióterület déli határának. Az északi határoló utca az Ady Endre utca, ahol elsősorban humán közszolgáltatások korszerűsítése fog megvalósulni. Az akcióterületen belül megfigyelhető egy dualitás. A történelmi városmag területére koncentrálódnak az egyházi vallásturisztikai fejlesztései, a városmag körüli sávban lokalizálhatóak az önkormányzati fejlesztések.

2. térkép: Városközponti és zöldváros akcióterület

Rekreációs célú akcióterület

Az akcióterületet határoló utcák: Névtelen út – Bogáti út – Vasúti út – Arany János út – (Horgász tavak déli, délnyugati telekhatár) – Névtelen út

Az akcióterület kijelölésének a háttérben elsősorban az áll, hogy több projekt megvalósítási helyszíne a termálkút és a horgásztó környékén összpontosul. Ezek a fejlesztések többségében homogén összetételűek, rekreációs célokat szolgálnak, amelyek célcsoportja a turisták és a helyi lakosok. A város legnagyobb egybefüggő zöldfelületi tartalékai itt találhatóak. A rekreációs célú akcióterületen kifejezetten önkormányzati fejlesztések lokalizálhatóak. A város egyik kulcsprojektje a termálvíz hasznosítást célzó beruházás itt valósulna meg.

3. térkép: Rekreációs célú akcióterület

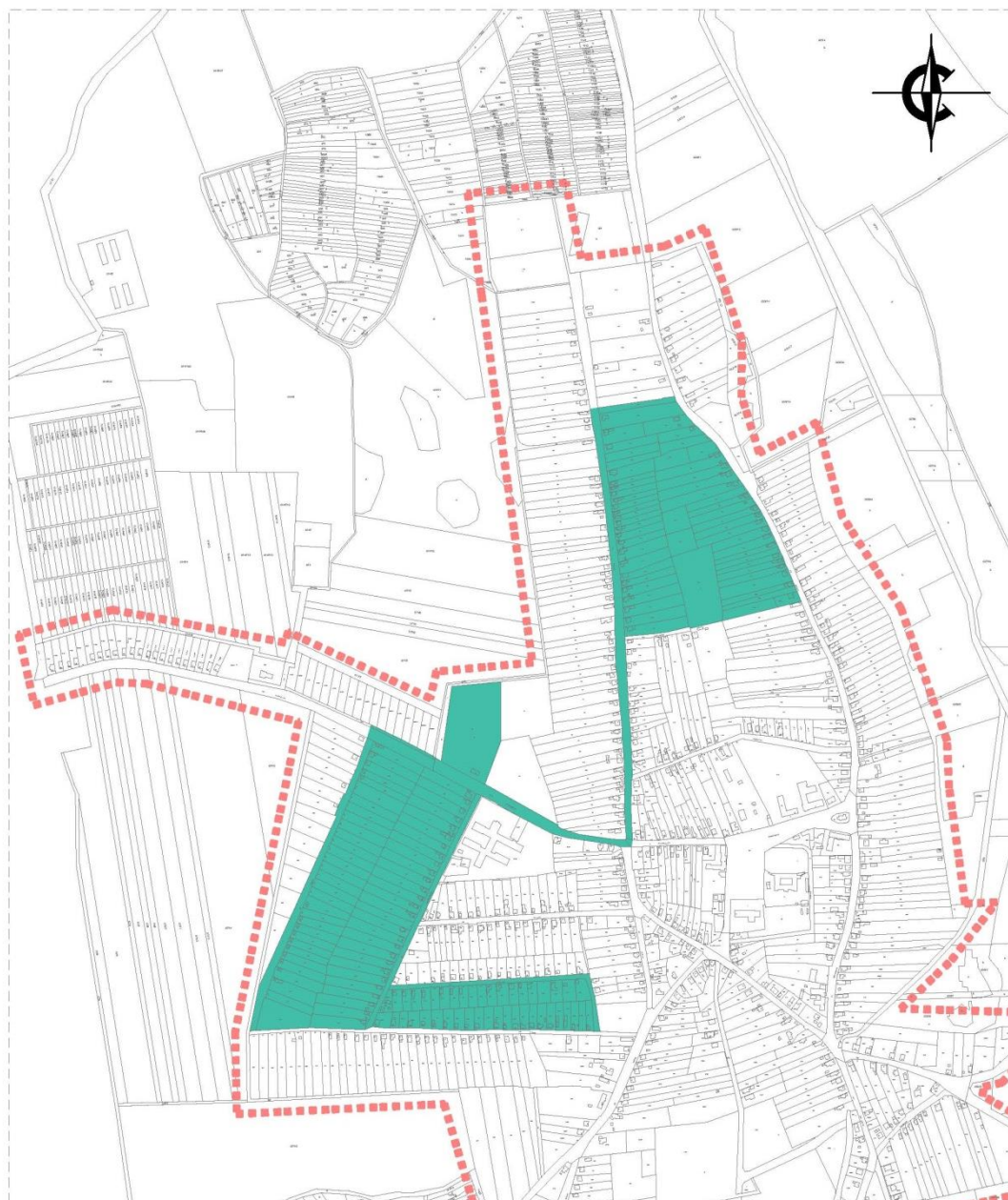

2. Leromlott városi területek akcióterület

Az akcióterületet határoló utcák: Kossuth u – (Sportpálya telekhatár) – Kossuth u. – Selyem u. – Ófehértói u. – József Attila u. – Selyem u. – Kossuth u. – Bercsényi u. – Jókai u. – Petőfi u. – Dózsa u.

Máriapócs város Önkormányzata középtávú fejlesztési céljai között szerepel komplex szociális célú városrehabilitációs program indítása a település leromlott, leszakadó területeinek fejlesztése érdekében. A KSH két szegregátumot jelölt ki a 2011. évi népszámlálás tükrében, amelyből az egyik veszélyeztetett terület. A két szegregátumot egy akcióterület integrálja. Ezen az akcióterületen elsősorban önkormányzati kezdeményezésű szociális célú településfejlesztési akciók valósulnak meg.

4. térkép: Leromlott városi területek akcióterület

2.2. Az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

A fejezet célja tételesen bemutatni az akcióterületek fejlesztési céljait, illetve fejlesztési projektjeit. A projektek ütemezésére vonatkozóan a városban és környezetében tervezett önkormányzati és a egyházi fejlesztési javaslatok kerülnek bemutatásra, melyek meghatározása különösen az alábbi szempontok figyelembe vételével történt:

- a projektek előkészítettsége
- a szükséges saját erő megléte
- a pályázati források rendelkezésre állása
- a pályázatok benyújtásához szükséges háttér dokumentációk előkészítése
- a korábbi időszak tapasztalatai
- az egymásra épülő projektek esetén figyelembe vette azok egymásra való hatását, kapcsolódását (különösen a hálózatos projektek, turisztikai projektek).

A projektgazda a továbbiakban a pályázati kiírások esetleges módosulásával illetve az eddig nem ismertek megjelenését követően felülvizsgálja és esetlegesen annak megfelelően módosítja a projektek ütemezését.

1. Városközponti és zöld város akcióterület

Ennek az akcióterületnek a fejlesztésében önkormányzati és egyházi beruházások szerepelnek. A beruházások többsége a kegytemplom és környezetének vonzerőfejlesztésére, a vallásturisztikai szolgáltatások korszerűsítésére irányul. Az akcióterület fejlesztésével a városközpont közösségi szolgáltató szerepének erősítése tekinthető az egyik legfontosabb beavatkozási területnek, elsősorban olyan infrastrukturális fejlesztések megvalósításával amelyek javítják a települések általános környezeti állapotát, segítik a település fenntartható fejlődési pályára állítását, gazdaságfejlesztési célok megvalósításával. A városközponti és zöld város akcióterület fejlesztésének katalizálását kifejezetten Máriapócs Város Önkormányzata valamint a Görögkatolikus Metropólia látja el. Az akcióterület fejlesztését elsősorban a „TOP-2.1.2-15 Zöld város” kialakítás című pályázati felhívásból, az egyházi fejlesztéseket a GINOP Kulturális és természeti örökség helyszínek fejlesztése című pályázati felhívásból kívánják finanszírozni. Ezen akcióterületen tervezik megvalósítani az önkormányzat régen tervezett projektjét, mely során a Görög katolikus kegytemplom körbejárhatósága a „Monostor köz” megnyitásával megvalósulna. A Debrecen – Nyíregyháza Római Katolikus Egyházmegye, mint projektgazda, a „Máriapócsi római katolikus templom helyreállítása és látogatóbarát fejlesztése „című projektje már benyújtásra került a „TOP-1.4.1-15 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés” pályázati felhívás keretén belül, egy integrált projekt részeként. Ezen akcióterületen kerülne kialakításra egy 6 lakásos szociális bérlakás is, mely „Leromlott városi területek rehabilitációja” című pályázati konstrukcióhoz kapcsolódik, az integrációt megvalósítva. Itt létesülne a városban –a közeljövőben kötelező önkormányzati feladat megvalósításához- bölcsőde, és a Napköziotthonos Óvoda étteremének kapacitásbővítése is itt valósulna meg, melynek forrásai még nem ismertek, várhatóan az EFOP és a VP fogja ezen fejlesztéseket támogatni.

Az akcióterületen megvalósítandó projekteket az alábbi összefoglaló tartalmazza.

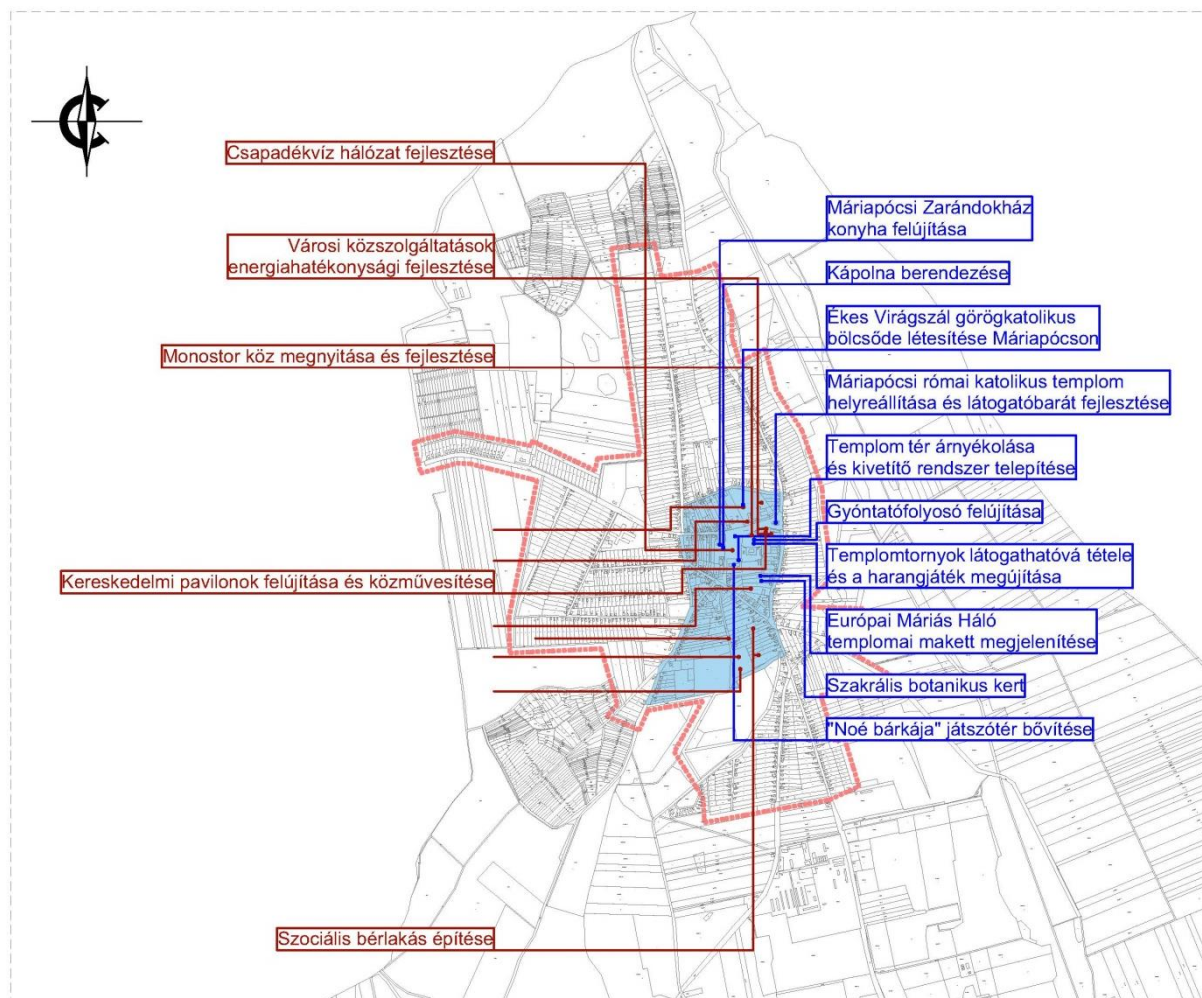
Projekt ötlet	Projekt gazda	Projekt bemutatása
Máriapócsi római katolikus templom helyreállítása és látogatóbarát fejlesztése	Debrecen-Nyíregyházi Római Katolikus Egyházmegye	A pályázat keretében a belső tér helyreállítása valósulna meg. A középkori járószintek régészeti meghatározása után a templombelső teljesen új padlóburkolatot kapna. A egykor volt déli kapu pontos helyét épületkutatással meg kell határozni, a falnyílást vagy a kaput rekonstruálni. A korábbi épületkutatások során előkerült gótikus ablakok rekonstruálandók, templomtér falainak felületképzése (vakolás, festés) is teljesen elkészül. Az épület teljes elektromos rendszere (erős- és gyengeáram) kompletten cserére szorul. A tetőszerkezettől független helyzetű mennyezetet újra kell készíteni, mert a födémgerendák műszaki állapota nem megfelelő. Átépitése azért is szükséges, mert egy későbbi ütemben kivitelezendő tető helyreállítás a most felújított belső tereket megkímélné.
Szagrális botanikus kert	Görögkatolikus Metropólia	A szentírás alapján kialakításra kerülne egy látványkert, melyben a biblia által megemlített növények kerülnének telepítésre. A beruházás fő előnye, hogy későbbi befektetés nélkül önálló turisztikai látványosságként kerülhet az érdeklődők elé.
Európai Máriás Háló templomai makett megjelenítése	Görögkatolikus Metropólia	A 18 európai híres kegyhelyek történelmi épületeinek megjelenítése ember nagyságú maketten az adott ország egy jelképes épületével.
Templomtoronyok látogathatóvá tétele és a harangjáték megújítása	Görögkatolikus Metropólia	A két templomtoronyban, kiállítóterem kialakítása a kelet-és nyugat oldalát szimbolizálva. A Bazilika oldalában található harangjáték már évek óta nem működik, valamilyen alaplap meghibásodás miatt. A hiba elhárításával újabb szint kaphatna Máriapócs.
Gyóntatófolyosó felújítása	Görögkatolikus Metropólia	Gyóntató székek kialakítása, ahol szükséges a burkolat javítása. Célja, hogy híveink méltó körülmények között tehessék le lelki terheiket.
Kápolna berendezése	Görögkatolikus Metropólia	A "Családvár" zarándokházban kialakított kápolna berendezésének beszerzése valósulna meg.
Templom tér árnyékolása és kivetítő rendszer telepítése	Görögkatolikus Metropólia	A Bazilika előtti tér árnyékolásának kialakítása. Ezzel a módszerrel régóta fennálló problémát tudnánk orvosolni és egy szép kivitelezéssel látványosság is lehetne. Ennek a tervei még képlékenyek, fa szerkezeten visszahúzható vászon.
Máriapócsi Zarándokház konyha felújítása	Görögkatolikus Metropólia	A zarándokházban lévő konyha elavultsága miatt szükséges annak teljes felújítása, eszközállománnyal együtt.
"Noé bárkája" játszótér bővítése	Görögkatolikus Metropólia	Az Emmánuel Zarándokközpont mögött található játszótér kiegészítése: hintával, csúszdával.
Óvoda étterem és melegítőkonyha kapacitásbővítése	Máriapócs Város Önkormányzata	Az önkormányzat tulajdonát képező Napközi otthonos Óvoda étkező, étterem kapacitásbővítését valósítaná meg.
Vidéki kulturális és	Máriapócs Város	A projekt során kialakítandó kültéri funkciók közül az egyik a fa

természeti örökség megőrzése	Önkormányzata	tartószerkezetes filagória, a másik az uradalmi ház hátsó kertjének környezetrendezése parkosítással, majd a harmadik pedig az örökségi épület összképével harmonizáló, az utcafront felé nyitott környezetbarát játszótér
Közpark rekonstrukciója	Máriapócs Város Önkormányzata	A gazdasági szereplőket célzó, a vonzó üzleti környezetet biztosító, a városok térségi gazdasági központi szerepét erősítő, a helyi gazdaságot ösztönző beruházások vonatkozásában cél a kijelölt akcióterületen található zöldfelületek növelése.
Városi aktív rekreációs terület rekonstrukciója	Máriapócs Város Önkormányzata	Zöldfelület növelése
Kereskedelmi pavilonok felújítása és közművesítése	Máriapócs Város Önkormányzata	Használaton kívüli, jövedelemtermelésre alkalmas infrastruktúraelemek megújítása.
Gazdasági épület építése	Máriapócs Város Önkormányzata	Új kiszolgáló épület építése
Szociális bérlakás építése	Máriapócs Város Önkormányzata	6 lakásos szociális bérlakás építése
Bölcsőde létesítése	Máriapócs Város Önkormányzata	A Nyíregyházi Egyházmegye Máriapócs Város és környező településein a bölcsődei ellátás területén jelentkező férőhely szükségletek kielégítése céljából 4 csoportos 52 férőhelyes bölcsődei ellátást kíván indítani. A fejlesztés egy új ingatlan építésével valósul meg.
Monostor köz megnyitása és fejlesztés	Máriapócs Város Önkormányzata	A Görög katolikus kegytemplom körbe járhatósága érdekében a „Monostor köz” - megnyitása a cél. A projekt megvalósítása során első körben egyszerűsített verzióban egy, zúzott kővel és/vagy térkő burkolattal ellátott gyalogos forgalmi út épülne, korszerű, energiatakarékos közvilágítással. Ez a „Monostor köz” elsősorban az egyházi ünnepeken, a búcsúk alkalmával a hitéletük gyakorlása céljából nagyszámban ideérkezőket szolgálná. Későbbiekben újabb források bevonásával a Monostor-köz kiszélesítése, térré alakítása történne, mely magában foglalná a szükséges infrastruktúra telepítését is. Ugyanis a városközpont egyik nagy hiányossága, hogy nem rendelkezik olyan rendezett területtel, melyek a város vendéglátó helyeinek és üzleteinek helyszínéül szolgálnának. Ez az elképzelés megvalósítása pedig főként gazdaságfejlesztő hatással bírna. A Monostor közben tervezett gyalogos sétány helyigényének meghatározásakor figyelembe kell venni az ÚT 2-1201. sz. „Közutak tervezése” című, valamint „A gyalogosközlekedés közforgalmi létesítményeinek tervezése” című ÚT2-1.211. számú utügyi műszaki előírásban foglaltakat.

Projektötlet	Ütemezés	Projekt előkészítettsége	Az ütemezést befolyásoló tényezők
Máriapócsi római katolikus templom helyreállítása és látogatóbarát fejlesztése	2017.09.01-2018.09.30	Támogatási kérelem beadásra került	Támogatási döntés és szerződés-kötés elhúzódása befolyásolhatja
Szagrális botanikus kert	2017.03.01-2018.05.01	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése
Európai Máriás Háló templomai makett megjelenítése	2017.03.01-2018.05.01	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése
Templomtornyok látogathatóvá tétele és a harangjáték megújítása	2017.03.01-2018.05.01	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése
Gyóntatófolyosó felújítása	2017.03.01-2018.05.01	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése
Kápolna berendezése	2017.03.01-2018.05.01	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése
Templomtér árnyékolása és kivetítő rendszer telepítése	2017.03.01-2018.05.01	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése
Máriapócsi Zarándokház konyha felújítása	2017.03.01-2018.05.01	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése
"Noé bárkája" játszótér bővítése	2017.03.01-2018.05.01	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése
Óvoda étterem és melegítőkonyha kapacitásbővítése	2017-2018	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése
Vidéki kulturális és természeti örökség megőrzése	2016-2017	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése
Közpark rekonstrukciója	2016.10.01-2018.10.31	Támogatási kérelem beadásra került	Támogatási döntés és szerződés-kötés elhúzódása befolyásolhatja
Városi aktív rekreációs terület rekonstrukciója	2016.10.01-2018.10.31	Támogatási kérelem beadásra került	Támogatási döntés és szerződés-kötés elhúzódása befolyásolhatja
Kereskedelmi pavilonok felújítása és közművesítése	2016.10.01-2018.10.31	Támogatási kérelem beadásra került	Támogatási döntés és szerződés-kötés elhúzódása befolyásolhatja
Gazdasági épület építése	2016.10.01-2018.10.31	Támogatási kérelem beadásra került	Támogatási döntés és szerződés-kötés elhúzódása befolyásolhatja

Bölcsőde létesítése	2017-2018	Projektötlet	A pályázati felhívás már megjelent
Szociális bérlakás építése	2018-2020	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése
Monostor köz megnyitása és fejlesztése	2017-2018	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése

5. térkép: Városközponti és zöldváros akcióterület tervezett projektjeinek lokalizálása

2. Rekreációs akcióterület

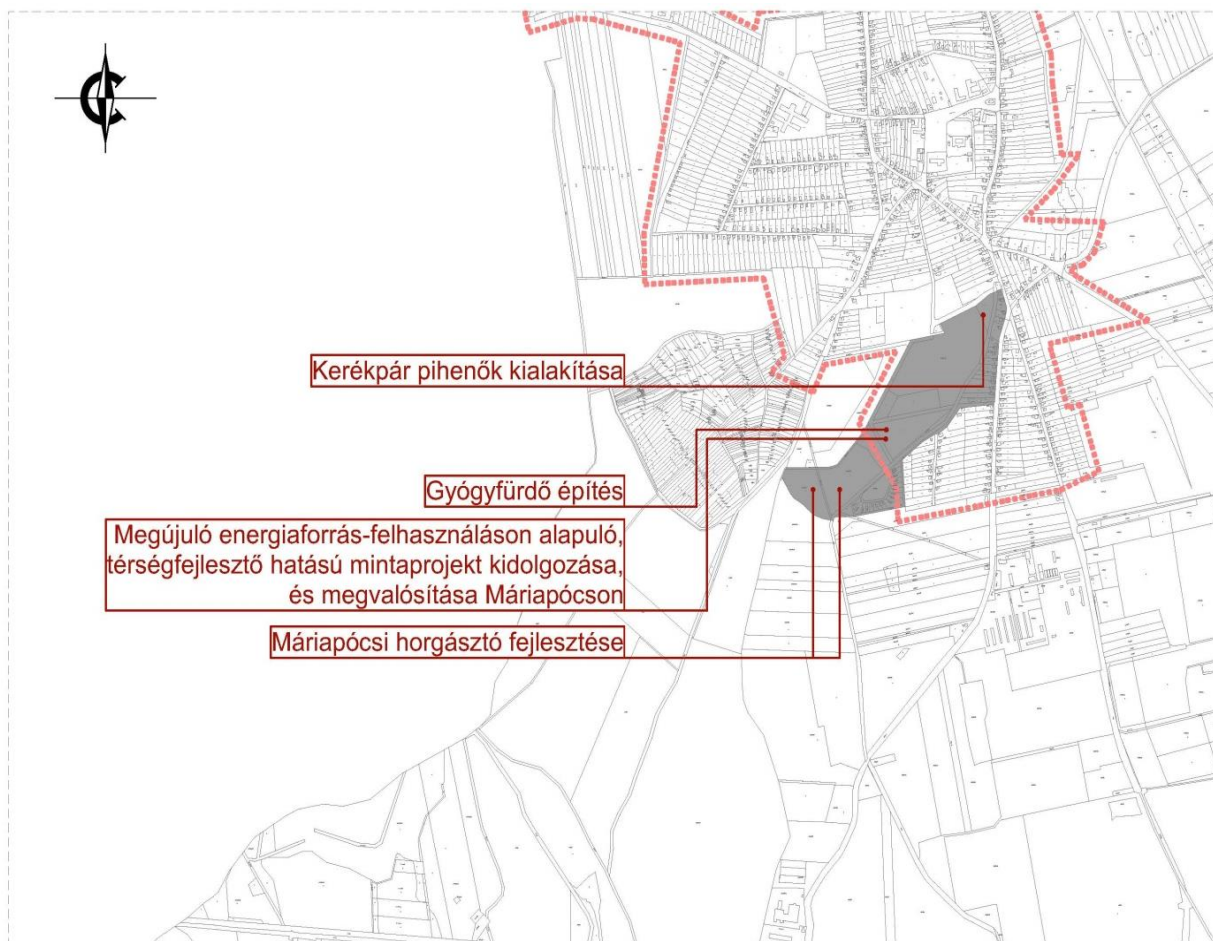
A rekreációs övezeti akcióterületen kifejezetten a város lakosságának hasznos szabadidő eltöltését szolgáló közösségi célú beruházások valósulhatnak meg. Az akcióterület fejlesztése meghatározó jelentőséggel bír a közösségfejlesztésre, hiszen ez a terület válhat a fejlesztési ciklus végére a település legjelentősebb találkozási pontjává. A meglévő horgászto környezetének továbbfejlesztése, mely a helyi lakosság igényeit szolgálja ki „Máriapócsi horgászto fejlesztése” címmel már benyújtásra került a „TOP-1.4.1-15 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés” pályázati felhívás keretén belül, egy integrált projekt részeként. A meglévő hévízkút olyan kiaknázatlan lehetőség, melynek hasznosításával gyógyfürdő és az azt kiszolgáló infrastruktúra kiépítése régen dédelgetett álma az önkormányzatnak. A másik nagyberuházás ezen a területen, amely szintén a meglévő termálvíz kapacitását használja ki, egy komplex hőközpont kialakítása, melynek célja a víz hasznosítása fűtés céljából. Az akcióterület fejlesztésében Máriapócs Város Önkormányzata rendelkezik döntési pozíciókkal, várhatóan a GINOP tartalmaz majd ezen a területen megvalósuló projektekhez kapcsolódó pályázati lehetőségeket, melyekből finanszírozhatóak a tervezett fejlesztések. Az akcióterületen megvalósítandó projekteket az alábbi összefoglaló tartalmazza.

Projektötlet	Projekt gazda	Projekt bemutatása
Gyógyfürdőépítés	Máriapócs Város Önkormányzata	Gyógyfürdő, camping, és panzió építése a meglévő hévízkút kihasználásával, üdülő övezet létrehozása, infrastruktúra kiépítése. A keleti és nyugati, első sorban a vallási turizmus hosszabb idejű megtartása, kiszolgálása, a helyi és térségi vállalkozások vállalkozók valamint a falusi turizmus fellendítése. Máriapócs Európa és világhírű zarándokhely, de technikai fejlődése, a motorizáció fejlődésével az elmúlt évtizedekben folyamatosan csökken a várost meglátogató zarándokok és turisták, településen eltöltött időtartama. A projekt megvalósításával a turizmus egy új ága a termál turizmus valósulhat meg, mely a vallási turizmussal kiegészítve szerves együttest alkot.
Megújuló energiaforrás-felhasználáson alapuló, térségfejlesztő hatású mintaprojekt kidolgozása, és megvalósítása Máriapócsön	Máriapócs Város Önkormányzata	A termálvíz hő hasznosítása fűtés céljából. A hiányzó hőmennyiség biztosítása fatüzeléssel. Távfűtési rendszer kiépítése, a tulajdonosok, más intézmények, lakosság, vállalkozások számára és az esetleges (a fürdő város, más település, hő hasznosításra épülő vállalkozások stb.) rácsatlakozások lehetőségek biztosítása. A fenti elemek technológiai igénye (gáztalanító, szivattyúház, távvezetékek, Hő központ, kazánok, kiegyenlítő tartály, elektromos rendszer, irányítástechnika stb.) A tulajdonosok és konzorciumi kedvezményezettek számára az épületeik befogadó készség növelése (fűtőkorszerűsítés, nyílászárók cseréje, szigetelés) A használt termálvíz elhelyezése, víz visszaduzzasztása a halastavakba, termálvízűtési szükségességéből fakadó medence kialakítások. A fürdő fejlesztés (épület átalakítás, gépészet, stb.) A rendezési terv módosítás, fürdő terület növelő terület(ek) vásárlása; A fatüzeléshez az alapanyag biztosítás érdekében a zártkerti ingatlanok tulajdonjogának tisztázása. 1. fosszilis energia részleges kiváltása termálvízzel a

		<p>termásvíz fölösleges hőtartalmának hasznosítása;</p> <p>2. fosszilis energia teljes mértékű kiváltása fagázósító kazán (ok) rendszerbeállításával;</p> <p>3. Távfűtési távvezeték közintézmények (iskolák, óvodák, hivatalok, stb.) és egyházi intézmények (zarándokház, rendház, stb.) esetlegesen vállalkozások, és lakóházak fűtésére és meleg víz ellátására,</p> <p>4. egy újonnan létesítendő gyógyfürdőben fürdőmedencék egész éves gyógyvíz ellátása</p> <p>5. Épületek szigetelése, nyílászárók cseréje</p> <p>6. Zártkertek tulajdonjogainak rendezése</p> <p>7. Erdőtelepítés</p>
Máriapócsi horgásztó fejlesztése	Máriapócs Város Önkormányzata	<p>A projekt célja a horgásztó átfogó fejlesztése, amely hozzájárul a horgásztó által nyújtott szolgáltatások bővüléséhez és minőségi javulásához. Ennek keretében megtörténik a horgásztavakat összekötő hidak rekonstrukciója, egy közösségi tér (filagória) kialakítása a területen. A filagória épületéhez csatlakozva kialakításra kerül egy szociális épület, ahol vizesblokk elhelyezésére kerül sor.</p>

Projekt ötlet	Ütemezés	Projekt előkészítettség	Az ütemezést befolyásoló tényezők
Gyógyfürdőépítés	2016-2018	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése
Megújuló energiaforrás-felhasználáson alapuló, térségfejlesztő hatású mintaprojekt kidolgozása, és megvalósítása Máriapócscon	2017-2020	Projektötlet	Pályázati kiírás megjelenése
Máriapócsi horgásztó fejlesztése	2017.10.01-2018.09.30	Támogatási kérelem beadásra került	Támogatási döntés és szerződéskötés elhúzódása befolyásolhatja

6. térkép: Rekreációs célú akcióterület tervezett projektjei

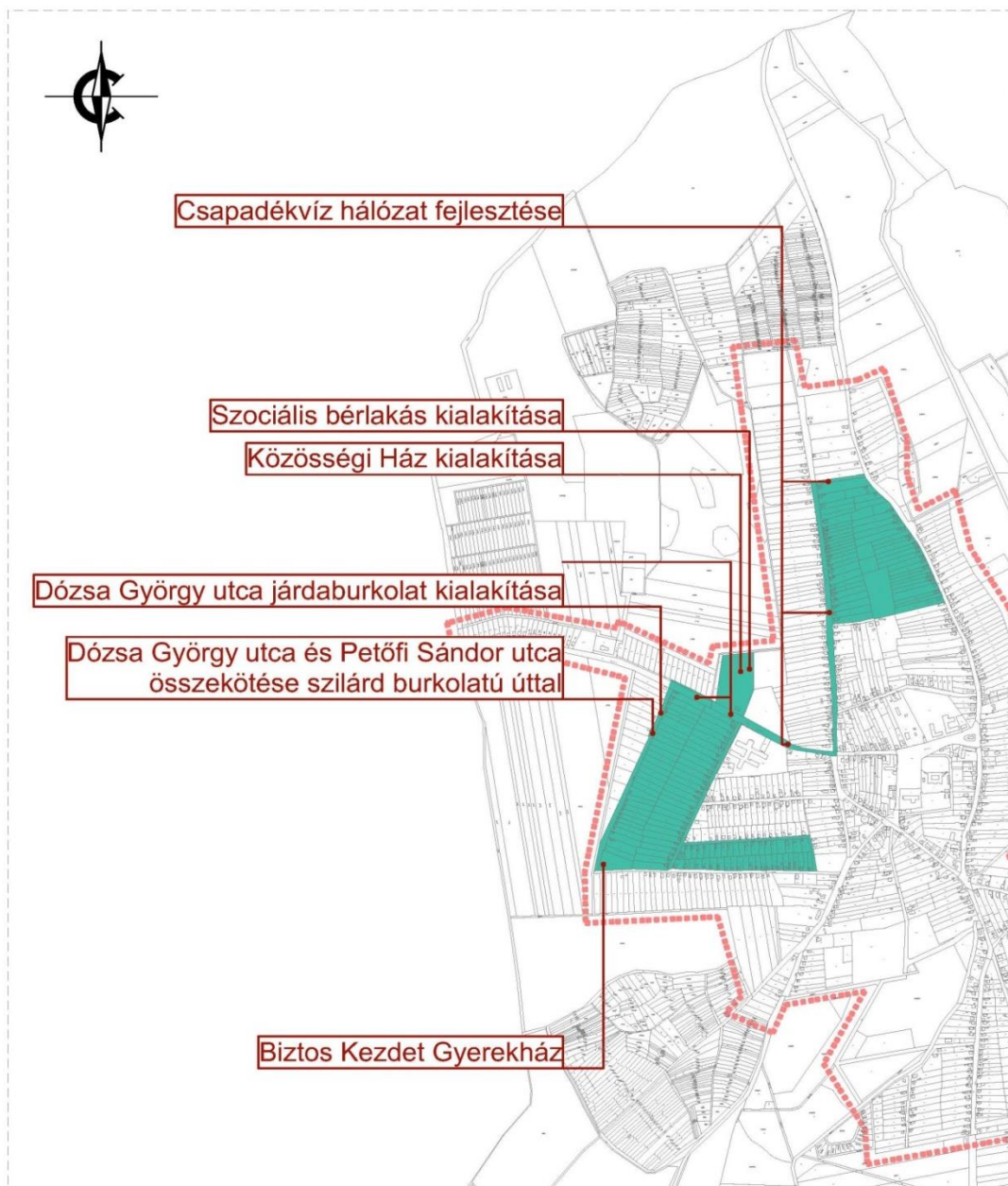
3. Leromlott városi területek akcióterülete

Az akcióterület fejlesztése, elsősorban az akcióterület lakófunkcióinak erősítését, a szegregáció mérséklését célozza a TOP-4.3.1-15 „Leromlott városi területek rehabilitációja” pályázati felhívásra tervezett projekt benyújtásával, amely egyszerre célozza az akcióterület fizikai és társadalmi regenerációját. Az akcióterület fejlesztése során a város kulturális életét szervező művelődési központ fejlesztése, átalakítása, a gyerek hasznos szabadidő eltöltését segítő közösségi tér kialakítása és a lakosság szociális és közlekedési igényeit kiszolgáló infrastruktúrák fejlesztése élvez preferenciát. Mindezek mellett a térségben élők felzárkóztatását, felkészítését szolgálja egy a közeljövőben tervezett biztos kezdet gyermekház megépítése, valamint a városi területek rehabilitációját megelőző a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, iskolai felzárkóztatást, családsegítést, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító komplex program megvalósítása. Ezen támogatási kérelem a TOP 5.2.1-15 „A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok” felhívásra már benyújtásra került. Az akcióterületen megvalósítandó projekteket az alábbi összefoglaló tartalmazza:

Projekt ötlet	Projekt gazda	Projekt bemutatása
Közösségi Ház kialakítása	Máriapócs Város Önkormányzata	A sportöltöző épületében egy közösségi ház létrehozása lenne a cél. Itt üzemelne elképzelés szerint egy szociális mosoda, azon nehéz helyzetben élő lakók számára, akik csak körülményesen tudnak mosni. A közösségfejlesztés, az egyén fejlődésének, képességeinek kibontakozása, munkaerő-piaci beilleszkedést elősegítő programok, tanfolyamok szervezése, szociális munkások segítő tevékenysége
Szociális bérlakás kialakítása	Máriapócs Város Önkormányzata	A sportöltöző épületének épületéhez kapcsolódóan 2 db szociális bérlakás kialakítása
Dózsa György utca és Petőfi utca összekötése szilárd burkolatú úttal	Máriapócs Város Önkormányzata	A Dózsa György belterületi földút részének megfelelő teherbírású szilárd burkolattal való ellátása, valamint nyílt csapadékvíz elvezető építése. A Dózsa György utca és Petőfi utca között tervezett szilárd burkolatú út, a Dózsa György utcán tervezett járda helyigényének meghatározásakor figyelembe kell venni az ÚT 2-1201. sz. „Közutak tervezése” című, valamint „A gyalogos közlekedés közforgalmi létesítményeinek tervezése” című ÚT 2-1.211. számú útügyi műszaki előírásban foglaltakat.
Dózsa György utca járdaburkolat kialakítása	Máriapócs Város Önkormányzata	A Dózsa György utca melletti területen járdaburkolat kialakítása forgalombiztonság növelése szempontból.
Két út között	Máriapócs Város Önkormányzata	A foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, iskolai felzárkóztatást, családsegítést, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító komplex program megvalósítása
Biztos Kezdet Gyerekház	Máriapócs Város Önkormányzata	Célja a hátrányos helyzetű településrészekben, szegregátumokban a nehéz körülmények között élő családok gyermekei számára olyan szolgáltatások biztosítása, melyek hozzájárulnak későbbi iskolai sikerességükhöz.

Projekt ötlet	Ütemezés	Projekt előkészítettség	Az ütemezést befolyásoló tényezők
Közösségi Ház kialakítása	2018-2020	Projektötlet	A TOP-4.3.1-15 Leromlott városi területek rehabilitációja című pályázati felhívás módosítása
Szociális bérlakás kialakítása	2018-2020	Projektötlet	A TOP-4.3.1-15 Leromlott városi területek rehabilitációja című pályázati felhívás módosítása
Dózsa György utca és Petőfi utca összekötése szilárd burkolatú úttal	2018-2020	Projektötlet	A TOP-4.3.1-15 Leromlott városi területek rehabilitációja című pályázati felhívás módosítása
Dózsa György utca járdaburkolat kialakítása	2018-2020	Projektötlet	A TOP-4.3.1-15 Leromlott városi területek rehabilitációja című pályázati felhívás módosítása
Két út között	2016.08.01-2018.01.31	Támogatási kérelem beadásra került	TOP 5.2.1-15 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok pályázati felhívás módosítása
Biztos Kezdet Gyerekház	2019-2020	Projektötlet	A TOP-4.3.1-15 Leromlott városi területek rehabilitációja című pályázati felhívás módosítása

7. térkép: Leromlott városi területek akcióterület tervezett projektjei

Összefoglaló táblázat a célokhöz való illeszkedésről

Középtávú városi célok	Városközponti és zöld város akcióterület	Rekreációs célú akcióterület	Leromlott városi területek akcióterület	Hálózatos projektek
Nemzeti kegyhely és idegenforgalmi centrum	Máriapócs római katolikus templom helyreállítása és látogatóbarát fejlesztése			Kerékpáros turisztikai útvonal létrehozása Kisléta-Nyírbogát – Máriapócs között
	Szagrális botanikus kert			
	Európai Máriás Háló temploma makett megjelenítése			
	Templomtornyok látogathatóvá tétele és a harangjáték megújítása			
	Gyóntatófolyosó felújítása			
	Templom tér árnyékolása és a kivetítő rendszer telepítése			
	Máriapócsi Zarándokház konyha felújítása			
	„Noé bárkája” játszótér bővítése			
	Kápolna berendezése			
	Monostor köz megnyitása és fejlesztése	Gyógyfürdő építése		
	Máriapócsi horgásztó fejlesztése			
Vonzó otthonos kisváros	Városi aktív rekreációs terület rekonstrukciója		Közösségi ház kialakítása	Meglévő kerékpárút felújítása
	Közpark rekonstrukciója		Szociális bérlakás kialakítása	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés, térségi kerékpárút hálózatok fejlesztése (Kállósemjén-Máriapócs; Kisléta-Máriapócs)
			Biztos kezdet Gyerekház	
			Dózsa György utca és Petőfi utca összekötése	

			szilárd burkolatú úttal	
			Két út között	
Modern szolgáltató városközpont	Vidéki kulturális és természeti örökség megőrzése			
	Kereskedelmi pavilonok felújítása és közművesítése			Város közszolgáltatások energiahatékonysági fejlesztése
	Gazdasági épület létesítése			
	Bölcsőde létesítése			
	Közösségi ház kialakítása			
Környezettudatos és klímabarát város		Megújuló energiaforrás-felhasználáson alapuló, térségfejlesztő hatású mintaprojekt kidolgozása és megvalósítása Máriapócsra		Belterületi utak felújítása forgalomlassító szigetek építése
				Csapadékvíz hálózat fejlesztése

2.3. Településfejlesztési akciók, összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

Az alábbi táblázatokban összefoglaló jelleggel tekinthető át az akcióterületek fejlesztésének forrásigénye a meglévő támogatási kérelmekre és tervezett költségbecslésekre támaszkodva. A lista tartalmazza a projektenként és akcióterületenként, a projektgazda nevét, az adott projekt becsült költségét, továbbá a fejlesztések megvalósításának forrását, amelyet az ITS megvalósításához kapcsolódó forrástérkép alapján azonosítottunk.

Városcsoponti és zöld város akcióterület

Projekt megnevezése	Projekt gazda	Projekt megvalósulás helyszíne (pontos cím, hrsz)	Beruházás összege (Ft)	Támogatás lehetséges pályázati felhívásának megnevezése
Máriapócsi római katolikus templom helyreállítása és látogatóbarát fejlesztése	Debrecen-Nyíregyházi Római Katolikus Egyházmegye	4326. Máriapócs, 29 hrsz	40 000 000 Ft	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés (TOP-1.2.1-15)
Szagrális botanikus kert	Görögkatolikus Metropólia	4326, Máriapócs, Báthori u23. sz. Hrsz 16/1	20 000 000 Ft	Kulturális és természeti örökség helyszínek fejlesztése GINOP
Európai Máriás Háló templomai makett megjelenítése	Görögkatolikus Metropólia	Báthori u 21. hrsz17/1	70 000 000 Ft	Kulturális és természeti örökség helyszínek fejlesztése GINOP
Templomtoronyok látogathatóvá tétele és a harangjáték megújítása	Görögkatolikus Metropólia	4326, Máriapócs, Kossuth tér 25. sz. hrsz.1	32 000 000 Ft	Kulturális és természeti örökség helyszínek fejlesztése GINOP
Gyóntatófolyosó felújítása	Görögkatolikus Metropólia	4326, Máriapócs, Kossuth tér 25. sz. hrsz.1	15 000 000 Ft	Kulturális és természeti örökség helyszínek fejlesztése GINOP
Kápolna berendezése	Görögkatolikus Metropólia	4326, Máriapócs, Kossuth tér 17. sz.	15 000 000 Ft	Kulturális és természeti örökség helyszínek fejlesztése GINOP
Templom tér árnyékolása és kivetítő rendszer telepítése	Görögkatolikus Metropólia	4326, Máriapócs, Kossuth tér. 25. sz. hrsz.30/1; hrsz 4	150 000 000 Ft	Kulturális és természeti örökség helyszínek fejlesztése GINOP

MÁRIAPÓCS VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

"Noé bárkája" játszótér bővítése	Görögkatolikus Metropólia	4326, Máriapócs, Kossuth tér 25. sz.hrsz 4.	5 000 000 Ft	Kulturális és természeti örökség helyszínek fejlesztése GINOP
Máriapócsi Zarándokház konyha felújítása	Görögkatolikus Metropólia	4325 Máriapócs Kossuth tér 17. 31/2 hrsz	30 000 000 Ft	Kulturális és természeti örökség helyszínek fejlesztése GINOP
Óvoda étterem és melegítőkonyha kapacitásbővítése	Máriapócs Város Önkormányzata	Máriapócs 210 hrsz	180 000 000 Ft	Vidékfejlesztés
Vidéki kulturális és természeti örökség megőrzése	Máriapócs Város Önkormányzata	Máriapócs Bátorhri utca 27. 14 hrsz	95 000 000 Ft	Vidékfejlesztés
Közpark rekonstrukciója	Máriapócs Város Önkormányzata	4326 Máriapócs, II. János Pál pápa tér; 490/1	259 815 000 Ft	TOP 2.1.2-15 Zöld város kialakítása
Városi aktív rekreációs terület rekonstrukciója	Máriapócs Város Önkormányzata	Dr. Bacsóka Pál utca 510 hrsz		
Kereskedelmi pavilonok felújítása és közművesítése	Máriapócs Város Önkormányzata	4326 Máriapócs, Kossuth tér 1.; 26/4		
Gazdasági épület építése	Máriapócs Város Önkormányzata	4326 Máriapócs, II. János Pál pápa tér; 490/1		
Bölcsőde létesítése	Nyíregyházi Egyházmegye	Máriapócs 210 hrsz	299 975 000 Ft	TOP 1.4 A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények. Közzolgáltatások fejlesztésével
Monostor köz megnyitása és fejlesztése	Máriapócs Város Önkormányzata	Máriapócs 3/2 hrsz	50 000 000 Ft	Román-Magyar határmenti program

Rekreációs célú akcióterület

Projekt megnevezése	Projekt gazda	Projekt megvalósulás helyszíne (pontos cím, hrsz)	Beruházás összege (Ft)	Támogatás lehetséges pályázati felhívásának megnevezése
Gyógyfürdő építés	Máriapócs Város Önkormányzata	Máriapócs 816 hrsz	2 500 000 000 Ft	GINOP
Megújuló energiaforrás-felhasználáson alapuló, térségfejlesztő hatású mintaprojekt kidolgozása, és megvalósítása Máriapócson	Máriapócs Város Önkormányzata	Máriapócs 816 hrsz, önkormányzati intézmények	1 300 000 000 Ft	nem ismert
Máriapócsi horgásztó fejlesztése	Máriapócs Város Önkormányzata	Máriapócs 0100/19, 0101/1 hrsz	20 000 000 Ft	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés (TOP-1.2.1-15)

Leromlott városi területek akcióterület

Projekt megnevezése	Projekt gazda	Projekt megvalósulás helyszíne (pontos cím, hrsz)	Beruházás összege (Ft)	Támogatás lehetséges pályázati felhívásának megnevezése
Két út között	Máriapócs Város Önkormányzata	Máriapócs	81 693 358 Ft	TOP 5.2.1-15 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok
Közösségi Ház kialakítása	Máriapócs Város Önkormányzata	Máriapócs 76 hrsz	80 000 000 Ft	TOP 4.3.1-15 Leromlott városi területek rehabilitációja
Szociális bérlet kialakítása	Máriapócs Város Önkormányzata	Máriapócs 76 hrsz	25 000 000 Ft	
Szociális bérlet építése	Máriapócs Város Önkormányzata	Máriapócs 491, 498 hrsz	150 000 000 Ft	
Dózsa György utca és Petőfi utca összekötése szilárd burkolatú úttal	Máriapócs Város Önkormányzata	Dózsa György utca 796 hrsz	80 000 000 Ft	
Dózsa György utca járdaburkolat kialakítása	Máriapócs Város Önkormányzata	Dózsa György utca 796 hrsz	15 000 000 Ft	
Biztos Kezdet Gyerekház	Máriapócs Város Önkormányzata	Dózsa György-Petőfi u. sarok hrsz: 766	10 000 000 Ft	EFOP nem ismert

2.4. Az akcióterületen kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

Máriapócs Integrált Településfejlesztési Stratégiájában az akcióterületeken kívül megvalósuló, de az egész település szempontjából jelentős fejlesztések több csoportra bonthatóak. A város vonzáskörzetét érintő fejlesztési elképzelések, az úgynevezett hálózatos projektek egyrészt a fenntartható közlekedésfejlesztés területén, (a kerékpárutak kialakítása és kerékpáros barát fejlesztések) és infrastrukturális fejlesztések során (csapadékvíz elvezetés, városi úthálózat fejlesztés, energiahatékonysági fejlesztések) valósulnak meg.

- **Fenntartható települési közlekedés fejlesztés, térségi kerékpárút hálózatok fejlesztése:** Több egymáshoz kapcsolódó fejlesztést jelent, mely által a térség kerékpárút hálózata teljesen kiépülhetne. Egyrészt a Máriapócs Pócspetri összekötő kerékpárút burkolatának felújítása, a szükséges kerékpártárolók és megőrzők kialakításával, csapadékvíz elvezetéssel, az előírt közlekedési táblák beszerzésével és kihelyezésével, a közút kereszteződéshez kapcsolódó, az átkelés biztonságát fokozó megvilágítás kiépítésével. Mindezek mellett Máriapócs-Kállósemjén közötti 4911-es állami út vonalvezetését követő szakasz kiépítése, amely részben érinti Kisléta és Pócspetri külterületét tekintettel arra, hogy a Kállósemjén és Máriapócs településeket összekötő közút áthalad a másik két település külterületi részén is, Máriapócs-Kisléta közötti 4929-es állami út vonalvezetését követő szakasz kiépítése, valamint a Nyírbogát-Kisléta-Máriapócs között kerékpáros turisztikai útvonal mentén pedig két nagyobb pihenőhely kerül kiépítésre.
- **Infrastrukturális fejlesztések:** A nyomvonalas beruházások (víz, gáz, telefon, szennyvíz) következtében megsérült önkormányzati tulajdonú utak útburkolatok, és útpadkák teljes rehabilitációja, felül borítása, hiányzó belvív elvezetés teljes körű megoldása, gyalogos átkelők kiépítése, forgalomlassító szigetek építése (Ófehértói, és Vasút utcákon.). Hiányzó belvív elvezetés teljes körű megoldása zárt csapadékvíz elvezető rendszerrel (Kossuth tér, Kossuth u, Selyem u, névtelen u, Ófehértói u). Városi közszolgáltatások energiahatékonysági fejlesztése: a Napközi Otthonos Óvoda, valamint az Általános és Alapfokú Művészeti Iskola épületeinek fűtését hőszivattyúval kívánják megoldani. A Máriapócsi Közös Önkormányzati Hivatal épületére, a Kulturális Központ épületére, valamint a Házasságkötő terem épületére, napelemek kerülnek.

Az alábbi összefoglaló a városi hálózatos projektek összefoglaló bemutatását szolgálja:

Projekt megnevezése	Projekt gazda	Projektek rövid bemutatása (a fejlesztés célja, legfontosabb elemei, rövid műszaki tartalma)	Projekt megvalósulás helyszíne (pontos cím, hrsz)	Beruházás összege (Ft)	Támogatás lehetséges pályázati felhívásának megnevezése
Meglévő kerékpárút felújítása	Máriapócs Város Önkormányzata	A Máriapócs Pócspetri összekötő kerékpárút burkolatának felújítása, a szükséges kerékpártárolók és megőrzők kialakításával, csapadékvíz elvezetéssel, az előírt közlekedési táblák beszerzése és kihelyezése, a közút kereszteződéshez kapcsolódó, az átkelés biztonságát fokozó megvilágítás kiépítése. A meglévő felújított kerékpárút csatlakozik, az új belterületi szakaszon Petri utca, Kossuth tér, Báthori út, Vasút út, valamint a külterületi szakaszon a 4927. számú úttal párhuzamosan, önálló vonalvezetésű kerékpárúton keresztül, a Nyírbátor-Nyíregyháza 4911 számú összekötő út Máriapócs elágazásánál, a Nyírbátor Nyíregyháza regionális kerékpárúthoz. A beruházás megvalósításához szükséges engedélyes és kiviteli terv készítés, projektmenedzsment költsége, közbeszerzés, műszaki ellenőrzés, pályázat készítés költsége.	Máriapócs 709/2, Máriapócs 817 hrsz-ú Kossuth utca melletti önálló vonalvezetésű kerékpárút	250 000 000 Ft	TOP 3.1.1-15 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés
Fenntartható települési közlekedésfejlesztés, térségi kerékpárúthálózatok fejlesztése	Kállósemjén Nagyközség Önkormányzata Konzorciumi tagként Máriapócs Város Önkormányzata	A megvalósítandó fejlesztéssel fenntartható közlekedés feltételeit kívájnuk javítani Kállósemjén és Máriapócs településeken, ill. települések között (részben érinti Kisléta és Pócspetri külterületét tekintettel arra, hogy a Kállósemjén és Máriapócs településeket összekötő közút áthalad a másik két település külterületi részén is). Cél a kerékpárút hálózat teljes kiépítettségének elérése, ezáltal a kerékpáros forgalom növekedése, mely a leginkább környezetkímélő/ fenntartható közlekedési forma.	Máriapócs-Kállósemjén közötti 4911-es állami út vonalvezetését követő szakasz	426 000 000 Ft	TOP 3.1.1-15 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés

MÁRIAPÓCS VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

<p>Fenntartható települési közlekedésfejlesztés, térségi kerékpárúthálózatok fejlesztése</p>	<p>Kisléta Község Önkormányzat Konzorciumi tagként Máriapócs Város Önkormányzata</p>	<p>A megvalósítandó fejlesztéssel fenntartható közlekedés feltételeit kívánjuk javítani Kisléta és Máriapócs településeken, ill. települések között. Cél a kerékpárút hálózat teljes kiépítettségének elérése, ezáltal a kerékpáros forgalom növekedése, mely a leginkább környezetkímélő/ fenntartható közlekedési forma. A Kisléta-Nyírbogát-Máriapócs között tervezett kerékpárút helyigényének meghatározása a „Kerékpárforgalmi létesítmények tervezése” című ÚT 2-1.203. számú útügyi műszaki előírásban, és a Kerékpárforgalmi létesítmények tervezési útmutatójában foglaltak alapján történik.</p>	<p>Máriapócs-Kisléta közötti 4929-es állami út vonalvezetését követő szakasz helyrajzi számok: 0104/9;090;089;087;088/3</p>	<p>194 250 000 Ft</p>	<p>TOP 3.1.1-15 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés</p>
<p>Kerékpáros turisztikai útvonal létrehozása Kisléta- Nyírbogát - Máriapócs között</p>	<p>Nyírbogát Nagyközség Önkormányzata konzorciumi tagként Máriapócs Város Önkormányzata és Kisléta Község Önkormányzata</p>	<p>A projekt keretében Nyírbogát-Kisléta-Máriapócs között került kerékpáros turisztikai útvonal kiépítésre, az útvonal mentén pedig két nagyobb pihenőhely kerül létesítésre.</p>	<p>Máriapócs 488/1 hrsz</p>	<p>127 737 159 Ft</p>	<p>TOP-1.2-1-SB1 - Fenntartható turizmusfejlesztés</p>
<p>Városi közszolgáltatások energiahatékonysági fejlesztése</p>	<p>Máriapócs Város Önkormányzata</p>	<p>A fejlesztéssel érintett épületek: -a Napközi Otthonos Óvoda, valamint a Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános és Alapfokú Művészeti Iskola épülete, Máriapócs, Kossuth u. 12. Mindkét épület fűtését hőszivattyúval kívánják megoldani, 100-100 kW teljesítményű hőszivattyús rendszer. - a Máriapócsi Közös Önkormányzati Hivatal épületére, Máriapócs, Kossuth tér 1., 25,5 kW napalén kerül - a Kulturális Központ épületére, Máriapócs, Kossuth tér 1. 27 kW napelem kerül - a Házasságkötő terem épületére, Máriapócs, Kossuth tér 2., 8,25 kW napelem kerül.</p>	<p>Máriapócs 26/1, 26/4, 210 hrsz.</p>	<p>262 371 785 Ft</p>	<p>Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében (TOP 3.2.2-15.)</p>

MÁRIAPÓCS VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

<p>Belterületi utak felújítása forgalomlassító szigetek építése</p>	<p>Máriapócs Város Önkormányzata</p>	<p>A nyomvonalas beruházások (víz, gáz, telefon, szennyvíz) következtében megsérült Önkormányzati tulajdonú utak útburkolatok, és útpadkák teljes rehabilitációja, felül borítása, hiányzó belvíz elvezetés teljes körű megoldása, gyalogos átkelők kiépítése, forgalomlassító szigetek építése (Ófehértói, és Vasút u.).</p>	<p>útburkolatok, útpadkák (Kossuth tér, Petri u, Bogáti u, Debreceni u, Gyulaji u, Bugáti u, Bercsényi u, Selyem út,) Máriapócs Ófehértói és Vasút út forgalomlassító szigetek</p>	<p>350 000 000 Ft</p>	<p>nem ismert</p>
<p>Csapadékvíz hálózat fejlesztése</p>	<p>Máriapócs Város Önkormányzata</p>	<p>Hiányzó belvíz elvezetés teljes körű megoldása zárt csapadékvíz elvezető rendszerrel. A felszíni vízrendezés eszközeivel biztosítani kell a terület csapadékvíz kártétele elleni, illetve a belvizek elleni megfelelő védelmét. A csapadék- víz elvezetését a szomszédos ingatlanok érdekséremlé nélkül kell megoldani.</p>	<p>Kossuth tér, Kossuth u, Selyem u, névtelen u, Ófehértói u,</p>	<p>150 000 000 Ft</p>	<p>Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések (TOP-2.1.3-15)</p>

3. Anti-szegregációs program

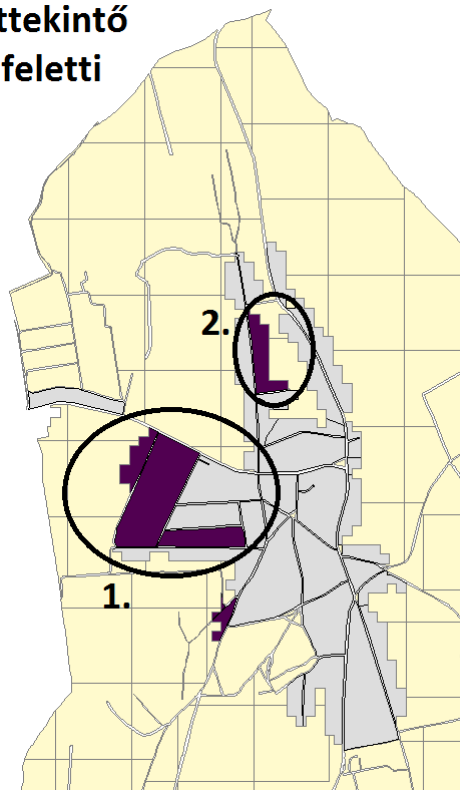
A 314/2012 (XI.8.) Kormányrendelet alapján a 2011. évi népszámlálási adatok alapján a KSH az ún. szegregációs mutatók alapján lehatárolta a városban a szegregátumokat, illetve a szegregációval veszélyeztetett területet. A fenti kormányrendelet alapján azon területek tekintethetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja Máriapócs esetében a 35%-ot, míg szegregáció által veszélyeztetett területek esetében a 30%-ot. Ennek megfelelően a városban két szegregátum került lehatárolásra:

1. szegregátum: Bercsényi út – Jókai út – Petőfi utca
2. szegregátum: Selyem utca páratlan oldala a József Attila utcától északi irányba a névtelen utca kereszteződéséig

A szegregációval veszélyeztetett terület az 1. szegregátumot lehatároló utcák, kiegészülve a Kossuth Lajos utca és a Dózsa György utcával.

8. térkép: Máriapócs városban a KSH által kijelölt szegregátumok és a veszélyeztetett terület

Máriapócs szegregátum áttekintő Szegregációs mutató 30% feletti

Forrás: KSH

A KSH által lehatárolt alacsony státuszú területeken él a város 17,5%-a. Ezeknek a területek mutatói jóval elmaradnak a városi értékektől, viszont a területek között is különbségek mutatkoznak. Korcsoportos megoszlás alapján a Selyem és József Attila utcákon (2. szegregátum) jellemzően időskorúak élnek, viszont egyre inkább jellemző a fiatal házaspárok ingatlanvásárlása ezen a területen. A veszélyeztetett területen magasabb a gyermekkorúak aránya, főként a Dózsa György úton élnek fiatal, többgyerekes családok.

A veszélyeztetett területnek minősített városi részen él a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek több mint fele, illetve itt igénylik legmagasabb számban a gyermekvédelmi kedvezményt is valamint a lakásfenntartási támogatást. A szegregátumokon belül a Dózsa György utcán, valamint a Jókai úton élő lakosság túlnyomó része roma származású, valamint a Petőfi utcán is nagy létszámban élnek.

Az iskolai végzettség tekintetében rendkívül kedvezőtlen a helyzet, nincs különbség a kijelölt területek között, az itt lakók fele – a 15-59 éveseken belül – legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, a felsőfokú végzettségűek aránya elenyésző, 1-2%.

Az iskolai végzettség befolyásolja a munkaerő-piaci esélyeket is. Az alacsony iskolai végzettség miatt a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya is magas az alacsony státuszú területeken, kiemelten a veszélyeztetett területen, ahol a lakosság közel kétharmadát érinti. A munkanélküliségi ráta ezen a területen a legmagasabb, a lakosság közel 40%-a, melyen belül magas a tartósan munka nélkül lévők aránya (17,5%). Az átmeneti megoldást, illetve jövedelemszerzést az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatási programok biztosítanak.

A lakáskörülmények tekintetében is jelentős különbségek vannak. A Selyem utca, József Attila utcák esetében az alacsony komfortfokozatú lakások aránya viszonylag alacsony (16,7%), illetve az egyszobás lakások száma is kevés. A lakások állapotára nem jellemző az elhanyagolt, rossz állapot, a fiatalok költözésével folyamatosan javul a helyzet.

A veszélyeztetett terület esetében a lakások 30%-a alacsony komfortfokozatú, valamint közel egytizede egyszobás. Ezen a területen lévő házak esetében a lakások minőségi állapota sem kedvező. Kiemelten rossz a helyzet a Dózsa György úton, ahol jellemzően egy helyiségből álló épületek vannak, leromlott, rossz állapotban. A korábban szocpolos házak folyamatos leamortizálásával az ingatlan állapota és mérete folyamatosan romlott és csökkent.

Az önkormányzat nem rendelkezik sem a területen, sem a város más részein szociális bérlakással, viszont folyamatos igényként jelentkezik annak szükséglete a nehéz élethelyzetbe került családok részéről.

Infrastrukturális ellátottsága a szegregált területeknek viszonylag jó, kivétel a Dózsa György és a Petőfi utak, ahol nincs pormentes út. A közművek (víz, gáz, áram, szennyvíz) kiépítettek – kivétel a Dózsa György utca, ahol gázvezeték nincs kiépítve –, viszont a rácsatlakozás nem teljes körű, valamint a meglévő fogyasztók esetében is sok háztartásban kikapcsolásra kerülnek a szolgáltatások a tartozások miatt annak ellenére, hogy az önkormányzatnál lakásfenntartási támogatás igényelhető.

A szociális ellátások tekintetében a meglévő ellátási formákon túl igény lenne olyan átmeneti segélyre (jelenleg az önkormányzati források ezt nem teszik lehetővé), amelyet az alacsony jövedelemmel rendelkező családok kérelmezhetnének kizárólag az alacsony jövedelmük okán. Jelenleg a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére évente két alkalommal van lehetősége az önkormányzatnak pénzbeli támogatás nyújtására.

A városban lévő közszolgáltatások könnyen megközelíthetőek, igénybe vehetőek a területen élők részéről, elszigeteltség nincs.

A helyi szakemberek véleménye alapján is a kijelölt alacsony státuszú területek eltérően minősíthetők, összességében a legkedvezőtlenebb helyzetű területnek a Jókai utat és a Dózsa György utcát ítélték meg.

Az elmúlt években megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások

A 2010. évben megfogalmazott anti-szegregációs intézkedések csak részben teljesültek. Az oktatási integráció tekintetében jelentős javulás mutatkozik, melyhez nagyban hozzájárult a kötelező egész napos iskola bevezetése is. Az elmúlt években megvalósított fejlesztések során a közintézmények teljes mértékben felújításra kerültek, hozzájárulva az általuk nyújtott szolgáltatások minőségi javulásához.

A foglalkoztatási integráció területén az önkormányzat által megvalósított közfoglalkoztatási programok szolgálják az átmeneti jövedelemszerzési lehetőséget a szegregátum területén élők részére is. A foglalkoztatáshoz kapcsolódóan képzési programok megvalósítására is sor került, de ezek nem eredményeztek jelentős változást. A lakhatási feltételek javulása tekintetében nem történt előrelépés. Az alacsony státuszú lakosság helyzetének javulása érdekében a Kelet-Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás több kistérségi komplex programot valósított meg a hátrányos helyzetű kistérségben, melyek közvetve vagy közvetlenül érintették a városban élőket is. Ezen kívül civil és egyházi kezdeményezések is megvalósultak a hátrányos helyzetűek érdekében. Mivel ezek a programok hosszú távon hozhatnak eredményt, ezért fontos lenne, hogy a projektek a pályázat megvalósítási időszakon túl is működjenek a városban.

Máriapócs város vonatkozásában a következő programok valósultak meg, amelyeknek - közvetve vagy közvetlenül – a város területén élő hátrányos helyzetű lakosság is célcsoportja volt.

Projekt megnevezése	Időtartam	Projektgazda
ÉAOP 4.1.3/A-11 Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások infrastrukturális fejlesztése Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátás korszerűsítése a Nyírbátori Kistérségben	2013.01.09. – 2013.11.30.	Kelet-Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás
TÁMOP 5.1.1-11/1/A LHH kistérségek projektjei „Lépést tartunk” Komplex felzárkóztató és fejlesztő program a nyírbátori kistérségben	2013.01.01. – 2014.09.30.	Kelet-Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás
TÁMOP 3.3.7-09/1 Minőségi oktatás támogatása, valamint az egész életen át tartó tanulás elősegítése a kultúra eszközeivel az LHH kistérségek esélyegyenlősége érdekében Minőségi oktatás támogatása, valamint az egész életen át tartó tanulás elősegítése a kultúra eszközeivel az LHH kistérségek esélyegyenlősége érdekében	2010.09.01. – 2012.04.30.	Kelet-Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás
TÁMOP 5.1.1-09/6 Képzés-foglalkoztatás hátrányos helyzetűeknek Képzés és foglalkoztatás a munkaerő-piaci reintegráció érdekében a Nyírbátori kistérségben	2011.02.01. – 2012.09.30.	Kelet-Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás
TÁMOP 6.1.2/LHH/11-A Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok a leghátrányosabb	2012.10.15. – 2014.02.14.	Kelet-Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás

helyzetű kistérségekben Magnólia- Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok a leghátrányosabb kistérségekben		
TÁMOP 5.2.3.A-12/1 Integrált térségi programok a gyerekek és családjaik felzárkózási esélyeinek növelésére "Ébresztő! Kopogtat a jövőd!"	2013.03.01. – 2015.06.30.	Kelet-Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás
TIOP 1.2.6-14/1 Multifunkcionális Nemzetiségi - Roma Módszertani, Oktatási és Kulturális Központ infrastrukturális feltételeinek kialakítása Kultúra-ami összeköt	2014.08.01. – 2015.11.30.	Hajdúdorogi Metropolitai Egyház
TÁMOP 5.5.1.B-11/2 A családi közösségi kezdeményezések és programok megerősítése "A keresztény hitélet tanulságtételei a keresztény családi életben" c. közösségi családi életvitelt támogató program megvalósítása a Nyírbátori Kistérségben	2012.06.01. – 2013.06.02.	Mária Út Közhasznú Egyesület
TÁMOP 3.1.4.C-14 Innovatív iskolák fejlesztése 2. ütem A természettudományos tárgyak angol nyelvre történő tanításának, módszertanának fejlesztése	2015.05.20. – 2015.11.30.	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

3.1. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

A szegregált területeken meglévő problémák kezelése, oldása egy összetett, hosszú távú komplex folyamatot igényel, amely széleskörű partnerséggel valósítható meg. Egyes problémák kezelése túl mutat az önkormányzati hatáskörön, kormányzati szintű programok, javaslatok, támogatások szükségesek. Az előzőekben felvázolt problémacsoportok alapján a szegregált területek lakosságának társadalmi interakcióit szükséges segíteni. Ehhez viszont nem elegendő csupán a fizikai infrastruktúra-fejlesztések, hanem a humánerőforrás fejlesztés, a képzés, a foglalkoztatás, a különböző szociális és egyéb lakossági szolgáltatások hozzáférhetőségét, bővítését kell biztosítani, így a lakosság életszínvonala javulhat.

I. A lakhatás feltételeinek fejlesztése

A helyzetelemzés alapján megállapítható, hogy a szegregátumok területén élők jelentős részénél a lakhatási feltételek nem megfelelőek, a lakások felújításra szorulnak, alacsony komfortfokozatúak. Önkormányzati tulajdonú lakás a területen, illetve a város egészében nem található, a házak teljes mértékben magántulajdonban vannak, az ott élők jövedelmi helyzete viszont nem teszi lehetővé a szükséges felújítások elvégzését, a komfortfokozat növelését.

Az infrastruktúra viszonylag jól kiépített, a Dózsa Gy. utca és a Petőfi utca egy részének szilárdburkolattal történő ellátása viszont hiányosságként jelentkezik.

Az intézkedés célja a lakosság lakhatásának megőrzése, a különböző igényű és élethelyzetű családok lakhatási feltételeinek segítése, a lakásállomány korszerűsítése, illetve az integráció feltételeinek kialakítása. A szegregátumokban el kell kerülni a lakhatási körülmények további romlását, a területeken élők számára segíteni kell a saját lakókörnyezetük minőségi javulását; a lakások felújítását célzó szándékokat, a magasabb komfortfokozatú lakásba való költözés lehetőségét. Ehhez az önkormányzat lehetőségei szűkösek, hosszú távon olyan központi programok megvalósítása lenne célszerű, amelyek keretében a szükséges felújítások az érintett lakosság bevonásával megtörténhetne, pl. lakásfelújításhoz kapcsolódó foglalkoztatási programok megvalósításával.

A területen élő családok jelentős része nem képes, vagy nem tudja fizetni a lakásfenntartáshoz kapcsoló számlákat. Sok lakásban – annak ellenére, hogy az önkormányzat rendszeres lakásfenntartási támogatással segíti a rászorultakat – a fizetési kötelezettség miatt a közszolgáltató kikapcsolja a szolgáltatást.

Javasolt intézkedések:

- Hiányzó infrastruktúra kiépítése (Dózsa György úton és a Petőfi utca egy részén pormentes út, valamint járda építése)
- Lakókörnyezet rehabilitációja (szociális városrehabilitációs program megvalósítása)
- Szociális bérlakások létesítése
- Ösztönző, támogató programok kialakítása, indítása a magántulajdonban lévő lakások felújítása érdekében
- Együttműködés a közszolgáltatókkal az előrefizetős (kártyás) közüzemi mérőórák alkalmazásának támogatása érdekében
- Adósságkezelő szolgáltatás, szociális munkások által segítségnyújtás a megoldás keresésében az esetleges kilakoltatás elkerülése érdekében

II. Közszolgáltatások és intézmények fejlesztése

II. 1. Szociális szolgáltatások bővítése

A szegregáció oldása tekintetében a szociális ellátás, a szociális intézményrendszer fontos szerepet játszik, célcsoportja széleskörű, ellátást biztosít, gondoskodik többek között a társadalom perifériájára szorult személyekről, a fiatalokról, az idősekről.

A tervezett intézkedések célcsoportja a gyermekek, mivel a városban magas a hátrányos helyzetű gyerekek száma, jellemzően a szegregátum területén élnek. A hátrányos helyzetű településrészek, szegregátumokban a nehéz körülmények között élő családok gyermekei számára létesülő Biztos Kezdet Gyerekház olyan szolgáltatások nyújt, melyek hozzájárulnak későbbi iskolai sikerességükhöz. Ezen túl a nők munkába állását segítheti a gyerekek nappali ellátását biztosító bölcsőde kialakítása. A gyermekek és a fiatalok esetében kiemelt hangsúlyt kell helyezni az

együttműködési rendszer működtetésére a szülőkkel, az oktatási-nevelési intézményekkel, védőnőnőkkel. A 2. szegregátum területén élők esetében magas az időskorúak aránya, ennek megfelelően a szociális ellátások működtetése és új szolgáltatás kialakítása esetében a részükről felmerülő igényeket célszerű figyelembe venni.

Javasolt intézkedések:

- Biztos Kezdet Gyerekház létrehozása
- bölcsőde létesítése

II.2. Nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlesztése

A kora gyermekkori fontos életkori szakasz, különösen a hátrányos helyzetű, köztük a roma gyerekek esetében, ahol kompenzálni lehet az otthoni hátrányokat, minél korábban szükséges esetükben a szocializáció elkezdése. A kötelező óvodáztatás bevezetése ezt a célt szolgálja: a kora gyermekkori nevelés jelentős hatással van a gyermekek fejlődésére, itt alakulnak ki azok az alapok, készségek, amelyek befolyásolhatják az iskolai teljesítményüket.

Máriapócsra az óvodában rendkívül magas a hátrányos helyzetű gyerekek száma, illetve a roma származásúaké is folyamatosan növekszik. Esetükben az óvodai beiratkozás sok esetben nem történik meg, jegyzői felszólítást követően iratkoznak be. Az intézmény részéről problémaként merül fel, hogy az eltérő szociokulturális környezetből való érkezés problémát okoz a gyerekek nevelése során, valamint a szülők többsége nehezen vonható be a rendezvényekbe, a kapcsolattartás egyoldalú. A speciális fejlesztő programokhoz kapcsolódóan hiányoznak a szakemberek, így a logopédus, fejlesztőpedagógus, gyógytestnevelő, pszichológus, akik kis létszámú csoportban foglalkoznak a gyerekekkel. A roma gyerekek szocializációjának elősegítése, a gördülékenyebb, eredményesebb nevelési munka érdekében roma származású pedagógus vagy mentor alkalmazása szükséges. Fontos továbbá a szülőknek felvilágosító előadások, coaching tréningek szervezése, a szülők megnyerése, bevonása az óvodai munkába, hogy félelmeik, előítéleteik csökkenjenek, hogy együttműködő partnerek legyenek a gyermekek nevelésében.

Az oktatási intézmény tanulóinak számottevő része halmozottan hátrányos helyzetű, valamint roma származású. Ennek érdekében különböző programok indításával, működtetésével igyekeznek az intézménybe járó gyermekek számára biztosítani a felzárkózást. A délutáni kötelező foglalkoztatás bevezetése lehetőséget biztosít a tanulók számára a különböző foglalkozásokon, programokon való részvételre, amely egyrészt hozzájárul a felzárkóztatáshoz, illetve képességfejlesztéshez, melyeken a roma származású, HH, HHH és SNI tanulók egyaránt részt vesznek, Az intézményben a programok adottak, az azokon történő rendszeres részvételt kellene ösztönözni.

Javasolt intézkedések:

- óvodai étkező kapacitásának növelése
- speciális szakemberek biztosítása (gyógy- és fejlesztőpedagógus, logopédus, pszichológus)
- roma származású pedagógus vagy mentor alkalmazása/bevonása
- családok bevonásával komplex programok megvalósítása, felvilágosító előadások, coaching tréningek szervezése
- az oktatási intézményben az integrációs nevelést segítő módszertani ismeretek további bővítése a tantestületben.
- a különböző foglalkozásokon, programokon a hátrányos helyzetűek rendszeres részvételének növelése
- a hátrányos helyzetűek egyéni fejlesztését megalapozó tervek, mérések, értékelési gyakorlat szélesítése.
- a HHH és SNI gyermekek minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek támogatása. Kompetencia alapú programcsomagok bevezetése.
- A mentorálási tevékenység javítása révén emelni kell az érettségit adó középiskolában továbbtanuló gyermekek arányát
- nyári szabadidős programok szervezése

III. Egészségügyi állapot javítása

A szegregátumok területén élők esetében fontos feladat a prevenció, melyet már az óvodás korú gyerekek esetében szükséges elkezdeni játékos formában. A prevenció tevékenység keretében a saját, személyes egészség fontosságának felismerése, illetve annak tudatosítását segítő foglalkozások tartása. Az általános egészségszemlélet kialakítása mellett, foglalkozásokon érinteni kell többek között a higiénia, az egészséges életmódra nevelés kérdésköreit, a szülők partnerként történő bevonásával. Ehhez szakemberek bevonásával ki kell dolgozni az egészségfejlesztő programokat az óvodában, az általános iskolában egyaránt.

Az általános iskolákban az egészségügyi felvilágosítás fontos feladat, különösen az alábbi témák esetében: káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, drog), tudatos családtervezés. Kiemelt feladat elsősorban a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek iskolai differenciált és célirányos nevelése. Az általános iskolában a prevenció formái előadások, valamint az egészséges életmódra oktatófilmek vetítésével történhet. Az egészségügyi szűréseken való részvétel mindenki számára fontos, így a szegregátumok területén élők esetében is. A szűrések során esetleg még rejtett, tünetmentes betegségek felfedezésével időben történhet a gyógykezelés.

Javasolt intézkedések:

- prevenció, higiénia, egészséges életmódra nevelés az óvodákban és általános iskolákban
- felvilágosító előadások szervezése az általános iskolákban
- egészségnapok szervezése
- egészségügyi szűrések szervezése

IV. A foglalkoztatás elősegítése

A foglalkoztatás bővítése a szegregátumok területén élők életminőségének javítása szempontjából kulcsfontosságú feladat. A szegregátumok lakónépességének foglalkoztatottság szintje alacsony, magas a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők száma. A kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzet javítását a közfoglalkoztatási programok önállóan nem képesek biztosítani, illetve mindenképpen cél a szegregált területeken élők munkaerő-piaci integrációjának elősegítése, melynek egyik alapja a képzési programok, illetve képzéssel egybekötött komplex foglalkoztatási programok szervezése.

A szegregátumok területén élők családi házakban élnek, kerttel rendelkeznek, melynek megművelése lehetőséget biztosít a saját fogyasztáshoz szükséges zöldség-gyümölcs félék megtermeléséhez. A saját kerten kívül esetlegesen használaton kívüli területek, műveletlen kertek megművelése is lehetőség lehet, ahol zöldséget, virágot, fűszernövényeket, gyümölcsöt természetnek, esetleg állatokat tartanak. Ezekhez kapcsolódó ismeretek elsajátítását, összefogását, esetleges eszközök biztosítását szervezeten kell megvalósítani.

Javasolt intézkedések:

- az alapfokú iskolai végzettségre épülő, piacképes szakmák indítása
- képzéssel egybekötött közfoglalkoztatás
- saját kertek megművelésének elősegítése
- munkahelyteremtő beruházások támogatása, a helyi befektetők ösztönzése
- értékteremtő közfoglalkoztatási programok szervezése

V. Közösségfejlesztés

A közösségi programok kialakítása hozzájárul a helyi közösséghez és a társadalomhoz tartozás elősegítéséhez, melynek alapfeltétele a részvétel és a bevonás. A programok lehetőséget biztosítanak arra, hogy kialakult kapcsolatok, együttműködések révén a résztvevők felelősséget vállaljanak. A közösségi programok szervezése során célcsoportonként kell kialakítani a programok jellegét.

A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok számára a szabadidő többszörösen is jótékony hatású eszköz, a prevenció, megelőző szerep mellett a hátrányos kiegyenlítése, a hiányos feltételek pótlását is szolgálja ezen belül kiemelkedő a sportolás feltételeinek, lehetőségeinek biztosítása.

A közösségi programok szervezéséhez kapcsolódóan közösségi ház létrehozása is indokolt, amely több funkciót is ellátna. A hátrányos helyzetű családok segítése érdekében szociális mosoda működtetése, valamint különböző programok, tanfolyamok megvalósításának is helyszínt biztosítana.

Javasolt intézkedések:

- Ifjúsági és szabadidős programok szervezése, kiemelten a sporttevékenység területén
- Több funkcióval rendelkező közösségi ház kialakítása

1. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett intézkedései

Cél	Intézkedés	Felelős partner	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósítás tervezett időszaka
I. A lakhatás feltételeinek fejlesztése	Hiányzó infrastruktúra kiépítése (Dózsa György úton és a Petőfi utca egy részén pormentes út, valamint járda építése)	Máriapócs Város Önkormányzata	TOP	2018-2020.
	Lakókörnyezet rehabilitációja (szociális városrehabilitációs program megvalósítása)	Máriapócs Város Önkormányzata	TOP	2018-2020.
	Szociális bérlakások létesítése	Máriapócs Város Önkormányzata	TOP	2018-2020.
	Ösztönző, támogató programok kialakítása, indítása a magántulajdonban lévő lakások felújítása érdekében	Máriapócs Város Önkormányzata	Saját forrás	2017-2020.
	Együttműködés a közszolgáltatókkal az előrefizetős (kártyás) közüzemi mérőórák alkalmazásának támogatása érdekében	Máriapócs Város Önkormányzata, közműszolgáltatók	Saját forrás	2017-2020.
	Adósságkezelő szolgáltatás, valamint szociális munkások által segítségnyújtás a megoldás keresésében az esetleges kilakoltatás elkerülése érdekében	Máriapócs Város Önkormányzata	TOP, saját forrás	2017.
II. Közszolgáltatások és intézmények fejlesztése	Biztos Kezdet Gyerekház létrehozása	Máriapócs Város Önkormányzata	EFOP	2018-2020.
	Bölcsőde létesítése	Nyíregyházi Egyházmegye, Máriapócs Város Önkormányzata	TOP	2017-2018.
	Óvodai étkező kapacitásának növelése	Máriapócs Város Önkormányzata	VP	2017-2018.
	Speciális szakemberek biztosítása (gyógy- és fejlesztőpedagógus, logopédus, pszichológus)	Máriapócs Város Önkormányzata	TOP, EFOP	2017.
	Roma származású pedagógus vagy mentor alkalmazása/bevonása	Máriapócs Város Önkormányzata, Roma Nemzetiségi Önkormányzat	EFOP	2017.
	Családok bevonásával komplex programok	Máriapócs Város	TOP, EFOP	2017.

MÁRIAPÓCS VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

	megvalósítása, felvilágosító előadások, coaching tréningek szervezése	Önkormányzata, Roma Nemzetiségi Önkormányzat		
	Az oktatási intézményben az integrációs nevelést segítő módszertani ismeretek további bővítése a tantestületben.	Oktatási intézményfenntartó	Saját forrás	2017.
	A hátrányos helyzetűek egyéni fejlesztését megalapozó tervek, mérések, értékelési gyakorlat szélesítése.	Oktatási intézményfenntartó	Saját forrás	2017.
	A különböző foglalkozásokon, programokon a hátrányos helyzetűek rendszeres részvételének növelése	Oktatási intézményfenntartó	Saját forrás	2017.
	A HHH és SNI gyermekek minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek támogatása. Kompetencia alapú programcsomagok bevezetése.	Oktatási intézményfenntartó	EFOP	2017.
	A mentorálási tevékenység javítása révén emelni kell az érettségit adó középiskolában továbbtanuló gyermekek arányát	Oktatási intézményfenntartó	EFOP, saját	2017.
	Nyári szabadidős programok szervezése, nyári étkeztetés biztosítása	Máriapócs Város Önkormányzata, oktatási intézmény	EFOP, TOP	2017.
III. Egészségügyi állapot javítása	Prevenációs, higiénés, egészséges életmódra nevelés az óvodákban és általános iskolákban	Máriapócs Város Önkormányzata, intézmények (egészségügyi, oktatási)	EFOP, TOP	2017.
	Felvilágosító előadások szervezése az általános iskolákban	Máriapócs Város Önkormányzata, intézmények (egészségügyi, oktatási)	EFOP, TOP	2017.
	Egészségnapok szervezése	Máriapócs Város Önkormányzata, helyi intézmények, civil szervezetek	EFOP, TOP	2017.
	Egészségügyi szűrések szervezése	Máriapócs Város Önkormányzata	TOP, EFOP	2017.

MÁRIAPÓCS VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

IV. A foglalkoztatás elősegítése	Az alapfokú iskolai végzettségre épülő, piacképes szakmák indítása	Máriapócs Város Önkormányzata	EFOP	2017.
	Képzéssel egybekötött közfoglalkoztatás	Máriapócs Város Önkormányzata	BM	2017-2020.
	Munkahelyteremtő beruházások támogatása, a helyi befektetők ösztönzése	Máriapócs Város Önkormányzata	Saját forrás	2017-2020.
	Értékteremtő közfoglalkoztatási programok szervezése	Máriapócs Város Önkormányzata	BM	2017-2020.
	Saját kertek megművelésének elősegítése	Máriapócs Város Önkormányzata, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, civil szervezet	EFOP, saját forrás	2017-2020.
V. Közösségfejlesztés	Ifjúsági és szabadidős programok szervezése, kiemelten a sporttevékenység területén	Máriapócs Város Önkormányzata, civil szervezetek	TOP	2017-2020.
	Több funkciós közösségi ház kialakítása	Máriapócs Város Önkormányzata, civil szervezetek	TOP	2018-2020.

3.2. A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések

Máriapócs város célja a meglévő szegregátumok növekedésének megállítása, annak területi csökkentése, a jelenlegi veszélyeztetett terület esetében a szegregátummá válás elkerülése, illetve új szegregátum kialakulásának megelőzése.

A projektek megvalósítása során kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy azok diszkriminációs, szegregációs jelenséget ne okozzanak, ne sérüljön az esélyegyenlőség elve. Már a projektek előkészítése során a külön figyelmet kell fordítani a társadalmi elfogadottságra, együttműködésben kell előkészíteni és megvalósítani a projekteket. Az együttműködés érdekében szakmai fórumot érdemes szervezni, melynek fő tagjai a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a helyi intézmények képviselői, helyi szakemberek (egészségügyi, szociális), civil szervezetek, vállalkozások. A projektek megvalósítása során a folyamatos kommunikáció biztosításával a város lakossága, ezen belül a szegregátumok területén élők információt, tájékoztatást kapnak a fejlesztési programokról, folyamatos együttműködésben készíti elő azokat.

A lakhatási feltételek biztosításánál az önkormányzat különösen figyel arra, hogy sem a szegregátumokban, sem a szegregátumokkal határos területeken új bérlakások kialakításával nem alakít ki új szegregátumot, a költöztetést megelőzően kiemelt hangsúlyt fordít annak előkészítésére.

Az önkormányzat az intézkedések megvalósítása során alkalmazza a korábban megalkotott dokumentumokban foglaltakat, kiemelve a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, amely összefoglalja település feladatellátásához kapcsolódó különböző területek esélyegyenlőségi szempontok szerinti vizsgálatát, illetve az ehhez kapcsolódó feltételrendszer áttekintését.

3.3. A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

A szegregációs okok között a legfontosabbak közé tartozik az alacsony iskolai végzettség, a munkanélküliség, a nem megfelelő lakhatási feltételek. A szegregátum területén élők helyzetén hosszú távon lehet segíteni, melyek túlmutatnak az önkormányzat lehetőségein. Egyes társadalmi csoportok esetében szemléletváltásra van szükség, amely hosszú távon érhetőek el, ezek elősegítése érdekében társadalmi, komplex programokra van szükség, a képzés, a foglalkoztatás, az egészségügy, a lakáskörülmények helyzetének javítása érdekében. Elengedhetetlen a széleskörű együttműködési rendszer kialakítása és folyamatos működtetése, hogy sikerrel tudjanak megvalósulni a hátrányos helyzetűekre vonatkozó programok, különösen az oktatás, szociális, egészségügy területet szükséges összefogni, melyhez a Roma Nemzetiségi Önkormányzat közreműködése kiemelten fontos, valamint a helyi civil szervezetek bevonásával valósulhat meg.

Az önkormányzat a város egészére vonatkozó fejlesztések során figyelembe veszi, hogy azok ne legyenek negatív hatással a szegregált területre, illetve az ott élőkre, a szegregáció oldását szolgálják. A fenntartásában működő intézmények esetében biztosítja az alacsony státuszú lakosság társadalmi integrációjához való hozzájárulást. Ezen túl a szegregáció csökkentése érdekében támogat minden olyan nem önkormányzati kezdeményezést is, amely hozzájárul a hátrányos helyzetűek képzettségi, munkaerő-piaci helyzetének javulásához.

4. A stratégia külső és belső összefüggései

4.1. Külső összefüggések

Illeszkedés a településrendezési eszközökhöz

Máriapócs Város képviselő testülete 61/2005 (VI. 29.) számú határozatában fogadta el Máriapócs Város Településszerkezeti tervét és szerkezeti terv leírását, mely meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését. Máriapócs Város Önkormányzata a 15/2005. (VII. 08) rendeletében döntött Máriapócs Város Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozás Tervének elfogadásáról (továbbiakban: HÉSZ).

Az Integrált Településfejlesztési Stratégiában megfogalmazott fejlesztési célok és elképzelések összhangban vannak a város településfejlesztési koncepciójával. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósítása során, az adott beavatkozások véglegesítése közben szükségessé válhat a tervezett célok és a rendezési terv, valamint a HÉSZ illeszkedésének újbóli összevetésére, illetve utóbbi dokumentumok szükség szerinti módosítására az esetleges ipartelepítésre alkalmas terület kialakítása, valamint a belváros fejlesztése miatt.

Illeszkedés a Településfejlesztési Koncepcióhoz

Máriapócs Város Önkormányzata a 7/2004 (II. 11.) számú képviselő-testületi határozattal fogadta el a jelenleg hatályban lévő településfejlesztési koncepcióját, mely meghatározza a város hosszú távú, átfogó fejlesztési céljait.

A koncepció célja

- hosszú távra meghatározni azokat a fejlesztési alapelveket, irányelveket és célokat, amelyeket az önkormányzat – a törvény keretei között – saját területfejlesztési tevékenysége során követ, illetve amelyekkel orientálni kívánja a területfejlesztés további szereplőit;
- részletezni azokat a területi célkitűzéseket, amelyeket az ágazati fejlesztési politikákban érvényesíteni kíván;

A koncepció intézkedési javaslatjai:

- Idegenforgalom fejlesztése
- Kulturális élet, közművelődés fejlesztése
- Lakosság életminőségének javítása
- Oktatás színvonalának növelése
- Gazdaságfejlesztés
- Mezőgazdaság jövedelemtermelő képességének javítása
- Rendezett városkép kialakítása
- Élhető város megteremtése
- Természet- és környezetvédelem fokozása

Az Integrált Településfejlesztési Koncepcióban megfogalmazott fejlesztési célok és elképzelések összhangban az ITS-el, ahhoz illeszkednek. Az ITS és a településfejlesztési koncepció céljai közötti kapcsolatokat, koherenciát az alábbi ábra szemlélteti.

ITS célja	Nemzeti kegyhely és idegenforgalmi centrum	Vonzó, otthonos kisváros	Modern, szolgáltató városközpont	Környezettudatos és klímabarát város
Településfejlesztési Konceptió céljai				
Idegenforgalom fejlesztése				
Kulturális élet, közművelődés fejlesztése				
Lakosság életminőségének javítása				
Oktatás színvonalának növelése				
Gazdaságfejlesztés				
Mezőgazdaság jövedelemtermelő képességének javítása				
Rendezett városkép kialakítása				
Élhető város megteremtése				
Természet- és környezetvédelem fokozása				

Helyi Esélyegyenlőségi Programmal való összhang

Máriapócs Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat, melyet a 87/2013. (VII. 10.) számú határozatában fogadott el, melyben kiemelt figyelmet kíván fordítani:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerőpiaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- a lakóhelyi szegregáció felszámolására;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

Máriapócs Település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén,

- a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel). (Helyi Esélyegyenlőségi Program; Máriapócs; 2013)

Illeszkedés a város Gazdasági Programjához

Máriapócs Város Önkormányzata 2015-ben fogadta el a 2014-2019 közötti Gazdasági Programját, mely bemutatja az ez időszak alatt megvalósítandó gazdasági stratégiát.

A gazdasági programban megfogalmazott célok:

- a település lakosságszámának növelése,
- a fiatalok helyben tartásához szükséges feltételek megteremtése (telkek kialakítása, foglalkoztatás elősegítése)
- pályázati források megfelelő kihasználása
- önkormányzati intézmények rendbetétele, megfelelő városkép kialakítása
- a látogató turisták és zárandokok szükségleteinek és igényeinek kiszolgálása
- színvonalas rendezvények szervezése

Fejlesztési célok

- Intézményeket érintő beruházások, felújítások, karbantartások - Polgármesteri Hivatal szervezeti struktúrájának felülvizsgálata, a feladatellátás gyorsabb, hatékonyabb, szervezettebb és lakosságbarát szempontból.
- Közszolgáltatások biztosítása, színvonalának javítása, a vagyongazdálkodással kapcsolatos lehetőségek és azt befolyásoló tényezők és hatások vizsgálata
- Idegenforgalom lehetőségeinek kihasználása
- Városrendezési szabályozási tervek meghatározása.
- Környezetgazdálkodással, hulladékkezelés lehetőségeinek feltárása, kihasználása
- Kistérségi társulásban, közös együttműködések lehetőségének a feltárása
- Lakossággal és civil szervezetekkel történő együttműködés kereteinek a megteremtése
- Az önkormányzat hitelállományának a felmérése, az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalások összegének és összetételének a meghatározása, ami a célkitűzések megvalósítását befolyásolhatja

(Máriapócs Város Önkormányzat Gazdasági Programja 2014-2019)

Megállapítható, hogy Máriapócs város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott középtávú célok szorosan illeszkednek a város gazdasági programjához, annak célrendszeréhez. Az ITS és a gazdasági program céljai közötti kapcsolatokat, koherenciát az alábbi ábra szemlélteti.

ITS céljai	Nemzeti kegyhely és idegenforgalmi centrum	Vonzó, otthonos kisváros	Modern, szolgáltató városközpont	Környezettudatos és klímabarát város
Gazdasági Program céljai				
a település lakosságszámának növelése				
a fiatalok helyben tartásához szükséges feltételek megteremtése (telkek kialakítása, foglalkoztatás elősegítése)				
pályázati források megfelelő kihasználása				
önkormányzati intézmények rendbetétele, megfelelő városkép kialakítása				
a látogató turisták és zarándokok szükségleteinek és igényeinek kiszolgálása				
színvonalas rendezvények szervezése				

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területfejlesztési koncepciója

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 2013-ban elfogadott területfejlesztési koncepciója 3 átfogó célt és 7 stratégiai célt fogalmaz meg a megye társadalmi, gazdasági, ágazati területeinek fejlesztéspolitikai céljait és elveit a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozóan.

Az átfogó célok között szerepel:

1. Az aktív megye –Értékteremtő foglalkoztatás és az aktivitás növelése
2. A szolidáris megye – A mélyszegénység felszámolása és a leszakadó térségek felzárkóztatása
3. A vonzó megye – Vonzó természeti, társadalmi, kulturális és gazdasági környezet megteremtése

Az átfogó célok elérésének érdekében 7 stratégiai cél került megfogalmazásra, amelyek közül 4 tematikus és 3 területi cél került kijelölésre:

Tematikus célok

1. Versenyképes élelmiszergazdaság - Az agrárgazdaság erősítése fókuszált módon
2. Zöld megye - Zöldgazdaság, klímabarát energiagazdálkodás, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás

3. Proaktív megye - A megyei szintű gazdasági, társadalmi önszerveződés feltételeinek kialakítása
4. Képzett megye - Rugalmas szakképzési, felsőoktatás és innovációs környezet kialakítása

Területi célok:

5. Fejlett centrum - A nyíregyházi agglomerációnak, mint gazdasági-foglalkoztatási, közszolgáltatási és kulturális centrumnak a fejlesztése
6. Dinamizálódó decentrumok és szolgáltató járásközpontok - A megyei gazdasági decentrumainak és járásközpontjainak funkcióbővítése és összehangolt fejlesztése
7. Élhető vidék és felzárkózó külső perifériák - A megye külső perifériáinak komplex felzárkóztatása és a vidéki térségek integrált fejlesztése

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye legfontosabb gazdaságpolitikai, társadalompolitikai, ökológiai kihívásokra adott válaszait a három átfogó cél foglalja össze. Az aktív megye a foglalkoztatási, munkaerő piaci kérdéseket és a munkahelyteremtéssel kapcsolatos gazdaságfejlesztési célokat tartalmazza. A szolidáris megye a legégetőbb társadalmi, szociális problémákra és a tartós leszakadással veszélyeztetett térségek felemelésének lehetőségeit foglalja össze. A vonzó megye olyan fejlesztéspolitikai irányokat jelöl ki, amely ideális fenntartható ökológia állapot megtartása mellett egy befektető-, vállalkozásbarát üzleti környezetet hoz létre, a helyi közösségek életminőségének javítása mellett illetve az ide érkező turisták igényeit, szükségleteit kielégítik. A három legmagasabb hierarchikus szinten lévő átfogó cél alá hét stratégiai cél került kijelölésre, melyből négy tematikus és 3 területi:

1. Versenyképes élelmiszergazdaság - az agrárgazdaság erősítése fókuszált módon

Az első tematikus cél a versenyképes élelmiszergazdaság megteremtését tűzi ki célul. A meglévő mezőgazdasági adottságokra építve az agrárgazdaság komplex fejlesztését célozza meg az élelmiszerfeldolgozó kapacitások fejlesztésének ösztönzésével, a helyi feldolgozás erősítésével, illetve a specializált mezőgazdasági gépgyártás fejlesztésével.

2. Zöld megye - Zöldgazdaság, klímabarát energiagazdálkodás, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás

A második tematikus cél a zöld megye vagy a zöldgazdaság, klímabarát energiagazdálkodást, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást tűzi ki célul. A megye egyik célja az energiaellátás fokozatos átállítása megújuló, alternatív energiaforrásokra. Ennek eredményeként elősegíthető a megye energetikai szempontú önfenntartásának megerősödése, csökkenthető a külső energiafüggőség, a közvetett és közvetlen széndioxid-kibocsátás, illetve ösztönözheti a zöldgazdaság megerősödését is. A klímaváltozás kockázatai fokozottan érinthetik a megyét. A megye sajátos helyzetéből fakadóan kiemelten kell kezelni a vízgazdálkodást (ár- és belvízvédelem, aszály) és tudatos klímastratégiát kell alkalmazni. A fizikai környezet energetikai megújítása mellett, kiemelt feladat a környezettudatosság erősítése a lakosság, vállalkozások és települések körében.

3. Proaktív megye - A megyei szintű gazdasági, társadalmi önszerveződés feltételeinek kialakítása

A harmadik tematikus cél a gazdasági, társadalmi önszerveződés feltételeinek kialakulásának elősegítése. Több olyan terület van, ahol nem lehet megfelelő koordináció és összefogás nélkül eredményt elérni: ilyen többek között a turisztikai termékek fejlesztése és értékesítése, a befektetés-ösztönzés, a megyei image építés, a kisvállalkozások segítése, az agrármarketing tevékenység vagy a szociális gazdaság megerősítése. Megfelelő szervezeti háttér, eszközrendszer, humán erőforrás háttér nélkül ezek a megyei menedzsment tevékenységek nem tudnak eredményt elérni. A határmentiségből származó komparatív előnyök kihasználása kiemelt fejlesztéspolitikai fókuszpontja a megyei stratégiának.

4. Képzett megye – rugalmas szakképzési, felsőoktatás és innovációs környezet kialakítása

A negyedik tematikus cél a képzett megye feltételeinek megteremtését tűzi ki célul. A versenyképes gazdaság előfeltétele a versenyképes, képzett társadalom. A foglalkoztatás bővítése, a gazdaság megerősítése lehetetlen megfelelően képzett szakemberállomány, kutatási és innovációs háttér nélkül. Szükséges a gazdaság igényeit jobban kiszolgáló, változásaihoz gyorsan alkalmazkodó képzési kapacitás megteremtése és fejlesztése. Tovább fontos az élethosszig tartó képzés feltételeinek kialakítása. A megyében egyszerre van jelen munkanélküliség és munkaerőhiány, vagyis megfelelően szakképzett munkaerő szükséges. Kiemelt feladat a leszakadó térségekre fordított figyelem.

5. Fejlett centrum – a nyíregyházi agglomerációnak, mint gazdasági- foglalkoztatási, közszolgáltatási és kulturális centrumnak a fejlesztése

Egyik területi cél a fejlett centrum fejlesztése. A megye fejlesztésének motorja egy erős centrum. Nyíregyháza a környező agglomerációs településekkel együttműködve alkalmas ezen funkció ellátására, s a megyeszékhely és környéke, a Nyíregyházi agglomeráció fejlesztése tekinthető területi jellegű stratégiai célok egyik pólusának. Ennek érdekében fontos a befektetés-ösztönzés, az egész megyére kisugárzó nemzetközi turisztikai vonzerő feltételeinek erősítése, a korszerű, klímabarát közlekedés feltételeinek megteremtése, illetve vonzó városi életterek kialakítása és az aktív nemzetközi kapcsolatrendszer további erősítése. A megyeszékhely gazdasági és társadalmi előnyeinek terjedését az agglomerációs hatások minél szélesebb spektrumban és minél szélesebb területen érvényesülésével lehet elérni.

6. Dinamizálódó decentrumok és szolgáltató járásközpontok- a megyei gazdasági decentrumok és járásközpontok funkcióbővítése és összehangolt fejlesztése

A második területi cél a nyíregyházi agglomeráció mellett a megye fejlesztésében fontos szerepet játszanak a megyei decentrumok. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye gazdasági decentrumai Mátészalka, Nyírbátor, Kisvárdá-Záhony (ez utóbbi tervezési szempontból együttesen kezelendő). Szabolcs-Szatmár-Bereg megye gazdasági decentrumai elsősorban ipari központok. A Kisvárdá-Záhony decentrum egy nemzetközi logisztikai központ, amely felértékeli a megyében és az országban betöltött stratégiai szerepkörét. Kisvárdá kulturális és turisztikai funkciói is meghatározóak. Mátészalka kiemelten az optomechatronika, bútorgyártás és az élelmiszeripar területén tölt be gazdasági centrum szerepkört. Nyírbátor a műanyag ipar, élelmiszer feldolgozás és turizmus tekintetében rendelkezik centrális funkciókkal. A cél egy kétszintű városfejlesztési stratégia alapjait fogalmazza meg, amelyben a gazdasági decentrumok és a járásközpontok élveznek elsőbbséget.

7. Élhető vidék és felzárkózó külső perifériák - a megye külső perifériáinak komplex felzárkóztatása és a vidéki térségek integrált fejlesztése

A harmadik területi cél a megye külső perifériáinak komplex felzárkóztatását és a vidéki fejlesztések integrált fejlesztését tűzi ki célul. Egyrészt a határmenti térségek komplex fejlesztését, másrészt a rurális térségek fejlesztését, amelyek a legkritikusabb pontjai a megyei fejlesztéspolitikának. A megye határmenti hátrányos helyzetű, leszakadó térségei (Szatmár-Beregi térség), a külső perifériák. A külső perifériák, sajátos történelmi helyzetükből eredően olyan problémákkal, nehézségekkel küzdenek, amelyek speciális beavatkozásokat tesznek szükségessé. A megye nem külső perifériás vidéki térségei szintén nehéz helyzetben vannak, a centrumok és decentrumok nem képesek hatást gyakorolni fejlődésükre. A vidéki térségekben is integrált, beavatkozások szükségesek. Külön figyelmet igényelnek megyén belüli perifériák, amelyekben szintén megmutatkoznak a halmozottan hátrányos jellegzetességei (Nyíri Mezőség nyugati falvai, Dél-Nyírség keleti szeglete).

Az ITS célrendszere összhangban áll a megyei koncepció átfogó és stratégiai céljaival. A két stratégiai dokumentum célrendszerének kapcsolódási pontjait az alábbi ábra szemlélteti.

ITS céljai	Nemzeti kegyhely és idegenforgalmi centrum	Vonzó, otthonos kisváros	Modern, szolgáltató városközpont	Környezettudatos és klímabarát város
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Koncepció céljai				
Versenyképes élelmiszergazdaság - Az agrárgazdaság erősítése fókuszált módon				
Zöld megye - Zöldgazdaság, klímabarát energiagazdálkodás, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás				
Proaktív megye - A megyei szintű gazdasági, társadalmi önszerveződés feltételeinek kialakítása				
Képzett megye - Rugalmas szakképzési, felsőoktatás és innovációs környezet kialakítása				
Fejlett centrum - A nyíregyházi agglomerációnak, mint gazdasági-foglalkoztatási, közszolgáltatási és kulturális centrumnak a fejlesztése				
Dinamizálódó decentrumok és szolgáltató járásközpontok - A megyei gazdasági decentrumainak és járásközpontjainak funkcióbővítése és összehangolt fejlesztése				
Élhető vidék és felzárkózó külső perifériák - A megye külső perifériáinak komplex felzárkóztatása és a vidéki térségek integrált fejlesztése				

Illeszkedés az országos területfejlesztési tervdokumentumokhoz Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) Magyarország társadalmi, gazdasági, ágazati fejlesztés céljait és elveit határozza meg a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozóan. A Koncepció a nemzeti fejlesztéspolitika és azzal egyenrangúan a területfejlesztési politika egészét foglalja keretbe. Két fő tematikai részből áll, amelyek egymással összhangban vannak:

- ágazati fejlesztéspolitikai koncepció: a szakpolitikai fejlesztési irányokat, prioritásokat rögzíti, megalapozva a 2014-2020 közötti szakterületi operatív programokat, országos fejlesztési szempontokat adva az ágazati stratégiák számára.
- területi fejlesztéspolitikai koncepció: az átfogó területpolitikai és területfejlesztési, vidékfejlesztési célkitűzéseket, prioritásokat, a beavatkozási térségtípusokat és azok fejlesztési irányait rögzíti, megalapozva a 2014-2020 közötti operatív programok térségi beavatkozásait és tartalmát, a területi fejlesztésekre irányuló operatív programokat, illetve a területi stratégiákat.

A Koncepció kialakítása nemzetstratégiai céljainkból indul ki, de mozgásterét a forrásokon és az EU szintű célokon keresztül meghatározzák az Európai Unió fejlesztés- és támogatáspolitikai keretét jelentő közösségi politikák. Ennek EU szintű stratégiai keretét az Európa 2020 stratégia

képezi. A Koncepció jövőképében és célrendszerében illeszkedik a kiemelt nemzeti és nemzetgazdasági stratégiai tervdokumentumokhoz és kapcsolódik a szakpolitikai stratégiai tervdokumentumokhoz. Az OFTK országos célrendszerét és fejlesztéspolitikai feladatait szervesen kiegészítik a megyék területfejlesztési koncepciói és területfejlesztési programjai, melyeket az OFTK célkitűzéseivel igazodva, a helyi, térségi fejlesztési igényeket és specifikumokat megjelenítve a megyei önkormányzatok állítanak össze.

Az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt fogalmaz meg.

- Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdaság és növekedés
- Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
- Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme
- Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

Az átfogó célok elérése érdekében az OFTK tizenkét, az átfogó céloknál egyenként jóval szűkebb tárgykörű specifikus célt tűz ki. E specifikus célok nemzeti jelentőségű ágazati és területi tématerületeket ölelnek fel.

- Gazdasági növekedés, versenyképes, exportorientált, innovatív gazdaság: A magyar gazdaság újra-pozicionálása, külpiazi és belpiazi pozícióinak visszaszerzése, erősítése. A nemzetstratégiai ágazatokra és erőforrásaink, értékeink fenntartható használatára alapozva gazdasági versenyképességünk növelése. Az importkiváltó gazdasági termelés ösztönzése.
- Gyógyuló és gyógyító Magyarország, egészséges társadalom (egészség- és sportgazdaság): A gyógyító és gyógyuló Magyarország megteremtése az egészségügyi szolgáltatások és ellátás, egészséges életmód, kiemelten a sport és az egészséges táplálkozás, valamint a rekreáció ösztönzésével
- Élhető és életképes vidék, egészséges élelmiszer-termelés és ellátás: A vidéki térségek népességeltartó és népességmegtartó képességének javítása, ennek érdekében tájaink természeti értékeinek, erőforrásainak megőrzése, a sokszínű és életképes agrártermelés, az élelmiszer- és élelmiszerbiztonság, a vidéki gazdaság létalapjainak biztosítása, a vidéki foglalkoztatás növelése, a vidéki közösségek megerősítése, a vidéki népesség életminőségének javítása.
- Kreatív tudástársadalom, korszerű gyakorlati tudás, K+F+I: A nemzeti kreatív képességeinkre, tudástőkénkre és tudáserőforrásainkra építő értékteremtés. Ennek érdekében az infó- kommunikációs háttér javítása, a gazdasági és társadalmi megújulást és a megélhetést biztosító képzési rendszer kialakítása, a fejlesztéseknek kedvező szellemi, innovációs környezet biztosítása, piacképes, szükség esetén mobil, egész életen át tartó tanulásra képes, kreatív, kezdeményező, fejlett munkakultúrájú munkaerő-piaci kínálat megteremtése.
- Közösségi megújulás, értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom, romaintegráció: a gyarapodó, szolidáris, felelős és összetartó, értékeit ismerő, értéktudatos társadalom és helyi közösségek kialakítása.
- Jó állam: nemzeti közművek és közszolgáltatások, szolgáltató állam és biztonság: A magyar közsféra hatékonyabb szerepvállalása a közjó, a munka, a rend, a biztonság, a tudás és a munka szolgálatában.
- Nemzeti stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme: A természeti erőforrásokkal való takarékos és hatékony gazdálkodás, a fenntartható energiagazdálkodás, a zöldgazdaság-fejlesztés. A stratégiai természeti erőforrások, a víz, a talaj, az ásványkincsek fenntartható használata. A biodiverzitás megőrzése, a természeti értékek védelme, a környezetminőség javítása, környezetbiztonság erősítése, a fenntartható életmód, fogyasztás és termelés elterjesztése, a környezettudatosság erősítése.

- Az ország makroregionális gazdasági és térszerkezeti csomópont: Az ország központi fekvéséből (Európa közepe) adódó fejlesztési potenciál kibontakoztatása, makroregionális csomóponti funkcióinak erősítése, a fenntarthatóság figyelembevételével.
- Többközpontú növekedésünk motorjai: városok és gazdasági térségek: A településhálózat egységes elvek alapján történő fejlesztése, a többszintű településhálózati kapcsolatok kiegyensúlyozott működtetése, korszerű várospolitikai és városfejlesztés, városhálózati kapcsolatrendszer javítása, a térszerkezet funkcionális fejlesztése
- Vidéki térségek értékalapú felemelése: A vidéki térségek táji és közösségi értékeire, természeti erőforrásaira, épített örökségi értékeire alapozott fejlesztése, a speciális térségi vidékfejlesztési problémák kezelése, az elmaradott vidéki térségek felzárkóztatása, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása, a foglalkoztatás növelése a hátrányos helyzetű vidéki térségekben.
- Egységes és integrálódó társadalom és gazdaság és egyenlő létfeltételek az ország egész területén: A leszakadó, hátrányos helyzetű térségek, külső és belső perifériák fejlesztése, az eddigieknél sokszínűbb eszközök alkalmazásával, például speciális gazdaságpolitikai eszközökkel, saját meglévő társadalmi és gazdasági erőforrásaik kibontakoztatásával, valamint a közszolgáltatásokhoz, a tudáshoz, a közművelődéshez, az értékekhez való hozzáférés biztosítása, elérhetővé tételével
- Elérhetőség és mobilitás megújuló rendszere: Helyi szinten a hatékony és fenntartható városon belüli, illetve a város és vonzáskörzete közötti mobilitás biztosítása, térségi szinten a foglalkoztatási központok elérhetőségének biztosítása, országos szinten a többközpontú fejlődés elve alapján a centralizáltság oldása, a transzverzális kapcsolatok erősítése, hazánk erősen differenciált településhálózatának figyelembe vétele a hagyományostól eltérő megoldások alkalmazásával.

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció és Móriapócs város Integrált Településfejlesztési Stratégiája az alábbi célok esetében mutat erőteljes kapcsolódásokat.

ITS céljai	Nemzeti kegyhely és idegenforgalmi centrum	Vonzó, otthonos kisváros	Modern, szolgáltató városközpont	Környezettudatos és klímabarát város
Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció céljai				
Gazdasági növekedés, versenyképes, exportorientált, innovatív gazdaság				
Gyógyuló és gyógyító Magyarország, egészséges társadalom				
Élhető és életképes vidék, egészséges élelmiszer-termelés és ellátás				
Kreatív tudástársadalom, korszerű gyakorlati tudás, K+F+I				
Közösségi megújulás, értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom, romaintegráció				
Jó állam				
Nemzeti stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk				

védelme				
Az ország makroregionális gazdasági és térszerkezeti csomópont				
Többközpontú növekedésünk motorjai: városok és gazdasági térségek				
Vidéki térségek értékalapú felemelése				
Egységes és integrálódó társadalom és gazdaság és egyenlő létfeltételek az ország egész területén				
Elérhetőség és mobilitás megújuló rendszere				

Illeszkedés az EU tematikus célkitűzéseikhez

Az EU 2020 stratégia sikeres megvalósításában a városoknak kiemelkedő szerep jut. A jövőbeni kohéziós politika célul tűzi ki az integrált várospolitikát ösztönzését, amely elősegíti a fenntartható városfejlesztést, s ezzel erősíti a városok kohéziós politikában betöltött szerepét. Alapvetően fogalmazódik meg, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alapnak olyan integrált stratégiákat kell támogatnia a fenntartható városfejlődés érdekében, amely célul tűzi ki a várostérségeket érintő gazdasági, környezeti, éghajlattal összefüggő és társadalmi problémák kezelését.

Az elv jelentése kétszeres: egyrészt kimondja, hogy a forrásokat integrált módon kell koncentrálni a városfejlesztési kihívásokkal küzdő területekre, másrészt, hogy az ERFA által támogatott városfejlesztési projekteket integrálni kell az operatív programok tágabb céljai közé.

Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó EU stratégiához, illetve az egyes alapok célkitűzéseikhez, többek között a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz történő hozzájárulás érdekében minden egyes európai strukturális és beruházási alap a következő tematikus célkitűzéseket támogatja:

- 1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
- 2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;
- 3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és aquakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;
- 4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
- 5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és -kezelés előmozdítása;
- 6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
- 7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;
- 8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
- 9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
- 10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
- 11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.

Az ITS célrendszere összhangban áll az EU 2020 céljaival. A két stratégiai dokumentum célrendszerének kapcsolódási pontjait az alábbi ábra szemlélteti.

ITS céljai	Nemzeti kegyhely és idegenforgalmi centrum	Vonzó, otthonos kisváros	Modern, szolgáltató városközpont	Környezettudatos és klímabarát város
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Koncepció céljai				
a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;				
az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;				
a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és aqvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;				
az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;				
az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és - kezelés előmozdítása;				
a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;				
a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;				
a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;				
a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;				
az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;				
a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.				

4.2. Belső összefüggések

Nemzeti kegyhely és idegenforgalmi centrum

A vallásturizmust
kiszolgáló vonzerők és
szolgáltatások fejlesztése

Turisztikai kínálat
bővítése

Turistafogadás
infrastrukturális és
szolgáltatási feltételeinek
javítása

Vonzó, otthonos kisváros

Városi zöldfelület-
ellátottság növelése,
funkciógazdag rekreációs
terek létrehozása

Leromlott városi
területek fejlesztése

Városi közlekedési
rendszerek fenntartható
fejlesztése

Helyi közösségfejlesztés
és közösségi szolidaritás
erősítése

Modern, szolgáltató városközpont

A helyi vállalkozások
működési feltételeinek
javítása

Városi közszolgáltatások
bővítése és minőségi
fejlesztése

Közösségi szolgáltatások
fejlesztése

Környezettudatos és klímabarát város

Városi épületállomány
energetikai
korszerűsítése

Természeti értékek
hasznosítása, megújuló
energiafelhasználás
növelése

Városi közműhálózatok
fejlesztése a
környezetbiztonság
növelése érdekében

5. A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

A kockázatok azonosítása azok időben történő felismerését és kezelését egyaránt segítik. Az érdekellentétek kezelését, az érdekek harmonizálását, a hatékonyság növelését és a forrásfelhasználás optimalizálását a partnerség - mint horizontális elv – mentén célszerű kezelni elsődlegesen. A stratégia megvalósíthatóságát veszélyeztető fő kockázatok feltárására a kockázatelemzés módszerét használjuk. A kockázatelemzés célja a kockázatok beazonosítása, elkerülése, hatásainak mérséklése. A fejezet azokat a kockázatokat, történéseket, eseményeket tartalmazza, melyek esetleges bekövetkezése a stratégia céljainak elérését, megvalósulását veszélyezteti. Annak érdekében azonban, hogy a kockázatok elemzése a stratégia megvalósítását ténylegesen, hatékonyan segítse, a megvalósulást esetlegesen akadályozó tényezők mellett a bekövetkezésük valószínűségét csökkentő intézkedésekkel, valamint a potenciális bekövetkeztük esetére tervezett intézkedésekkel is kalkulálunk. A monitoring folyamatnak fontos szerepe van a kockázatok felismerése és a kezelése kapcsán. Az alábbiakban elsősorban azokat a kockázatokat ismertetjük, melyek stratégiai szinten, illetve több projekt vonatkozásában, a projektek életciklusa alatt jelentkezhetnek. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megvalósíthatóságának kockázatait három fő csoportba soroltuk:

- Előkészítéshez kapcsolódó kockázatok: a legfontosabb előkészítéshez kapcsolódó kockázatot az jelenti, hogy az ITS kidolgozása a 2014-2020-as operatív programok megvalósításával párhuzamosan zajlik. A kockázat kiküszöbölése érdekében folyamatos egyeztetések, szakértői konzultációk szükségesek az előkészítés fázisában.
- Megvalósításhoz kapcsolódó kockázatok: a megvalósítás legfőbb kockázatait a tervezett projektek megvalósításával kapcsolatos pénzügyi, jogi, műszaki, társadalmi nehézségek jelenthetik, amelyek megfelelő előkészítési, tervezési tevékenységgel jelentősen csökkenthetők.
- Fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok: a tervezés és megvalósítás mellett kiemelt figyelmet kell fordítani az elért eredmények fenntartására, amelynek a kockázatait a monitoring tevékenység egyértelműen csökkentheti.

A települési szintű kockázatelemzés és kockázatkezelés a konkrét projekt megvalósítás előtt, egy átfogóbb, azonban általánosabb erejű kockázatelemzésre alkalmas csupán. Egy-egy projekt sikerességének definíciója sokrétű lehet, idővel azonban a társadalmi elfogadottság és a beágyazottság lesznek azok az elemek, amelyekkel utólag igazolható lesz a beruházás feltételezett szükségessége és megvalósításának módja. A stratégia tényleges megvalósulása projekt szinten történik, ezért érdemes a lehetséges fejlesztési irányok mentén körvonalazódó projektek kockázatkezelésében gondolkodni, amikor a megvalósíthatóság kockázatait kívánjuk meghatározni.

Kockázati tényező	Bekövetkezési valószínűség	Hatás	Kockázatkezelés módja
Előkészítéshez kapcsolódó kockázatok			
Intézményrendszer, szervezeti keretek változása	közepes	Jelentős/Következménye: Az intézményrendszer szervezeti struktúrája részben kialakult, egyes OP esetében még folyamatban van. Az átalakuló intézményrendszer miatt a tervezett fejlesztések megvalósítása jelentős csúszást eredményezhet.	Változások nyomom követése, a hazai tervezési intézményrendszer végleges kereteinek kialakulását követően a helyi menedzsment rendszer megerősítése.
Előkészítés kockázatai (tervezés, projekt előkészítés)	alacsony	Nagy/Következménye: A projekt megvalósításának időbeli csúszása	A projektek előkészítése részben megvalósult egy része esetében még folyamatban van. A készülőben lévő Integrált Településfejlesztési Stratégia valamint a Megalapozó Vizsgálat tartalmazza az önkormányzat ebben a tervezési ciklusában megvalósításra kerülő összes projektet. A eddig támogatási kérelemként benyújtásra kerülő projektek esetében az előkészítési kockázatok sokkal alacsonyabbak, az önkormányzat saját szakember csapata és a kistérségi szervezet kellő projekt menedzsment szakértelemmel rendelkezik, mely garantálja az előkészítés befejezésének sikerét.
Támogatási döntés elhúzódnása	alacsony	Közepes/Következmény: A eredetileg tervezett ütemezés módosul	A jelenlegi fejlesztési ciklusban később kiírt pályázati lehetőségek miatt a projektek tervezése során az időbeli ütemezésben több hónap került tervezésre a döntésre.
Megvalósításhoz kapcsolódó kockázatok			
Projektek előkészítésének elhúzódnása	Közepes	Közepes/Következmény: Projektek jelentős részénél az előkészítési költségek részben vagy teljes egészében támogathatóak. A pályázatok beadásának rövid határideje nem mindig teszi lehetővé az előkészítések átgondolását, pontos tervezését.	Projekttervek előkészítését még a pályázati kiírások megjelenése előtt célszerű egyeztetni, elkészíteni. (előzetes megvalósíthatósági tanulmányok, engedélyes tervek elkészítése).
Kivitelezés csúszása	Alacsony	Nagy/ Következmény: A támogatási összeg megvonását vonhatja maga után.	A projekt időben való megkezdése, a projekt előre haladásának folyamatos ellenőrzése, tapasztalattal rendelkező műszaki ellenőr bevonása a folyamatba, az ütemezésbe az előre nem látható okok (pl. időjárás miatti leállás) betervezése. Referenciákkal rendelkező kivitelező kerül majd kiválasztásra, melyet a közbeszerzési dokumentáció rögzít.

MÁRIAPÓCS VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

Projekteknel közbeszerzetés elhúzóda miatt a határidők tarthatóságának kockázata	Közepes	Közepes/Következmény: A közbeszerzési eljárások nemcsak jelentős időcsúszást eredményezhetnek a kivitelezésben, hanem problémát jelenthetnek a fejlesztéseket finanszírozó pályázati források lehívása során is.	Jól előkészített közbeszerzési folyamatok – kiszámítható időbeli ütemezés.
Hatósági engedélyek megszerzésének esetleges elhúzóda	Közepes	Közepes/Következmény: Az engedélyezési eljárások változása és az érintett hatóságok változása miatt az egyes engedélyek kiadása csúszhat	A tervezés során megfelelő szintű és gyakoriságú egyeztetés, projektek tervezésénél a szükséges hatósági engedélyeztetéshez szükséges idő megfelelő megtervezése.
A tervezett projektek megvalósítási költsége jóval meghaladja a tervezett mértéket	Közepes	Közepes/Következmény: A fejlesztések költségei a tervezés fázisában még nem ismertek, számos esetben nem részletes projekt elképzelések alapján készültek. Az alultervezett költségek a fejlesztések elmaradásához, csökkentett műszaki tartalommal való megvalósításához vezethetnek.	Részletes műszaki tervek alapján valós tervezői költségvetések készítése, közbeszerzési dokumentumok részletes előkészítése.
A kivitelezés során előre nem látható műszaki problémák jelentkezése	Közepes	Közepes/Következmény:	A tervek elkészítésekor az érintett épületek és közterületek állapotának alapos felmérése szükséges.
A külső szakértők nem megfelelő felkészültsége	Alacsony	Nagy/Következmény: A támogatási összeg megvonását vonhatja maga után.	Megfelelő szakmai tapasztalattal bíró külső szakértők bevonása.
Régészeti leleőhelyek pontos lokalizálása, feltárása a fejlesztések megvalósítását lassítják	Közepes	A 35601 azonosító számú régészeti leleőhely területén szisztematikus régészeti kutatás már történt, azonban így sem ismert a leleőhely teljes vertikális és horizontális kiterjedése, állapota és intenzitása, illetve a korábbi építési tevékenység során bekövetkezett bolygatás mértéke.	A jövőben tervezett beruházások során érinthetnek feltáratlan, érintetlen leleőhelyrészeket, ezért a településrendezési terv módosításának további szakaszaiban szükséges bevonni a hatóságokat. A nagyberuházások esetén a Kötv. 23/C. § (1), illetve a Kötv. 23/D.§ (1) bekezdése előírja, hogy előzetes régészeti dokumentációt, illetve feltárási projekttervet kell készíteni.
Fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok			
Az indikátorok teljesítése nem lehetséges	Alacsony	Jelentős/Következmény: A megvalósulást mérő indikátor vállalások nem teljesülnek.	Teljesíthető és mérhető indikátorok meghatározása a projekt tervezése során illetve a folyamatos kontroll.

MÁRIAPÓCS VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

Alacsony szintű lakossági elégedettség	Alacsony	Közepes/Következmény: Az elkészült fejlesztés a lakosság részéről nem elfogadható.	Lakosság bevonása és folyamatos tájékoztatása az előkészítés és megvalósítási folyamat valamennyi szakaszában.
Fenntartási költségek jelentős növekedése	Közepes	Közepes/Következmény: A fejlesztés megvalósítása támogatásból finanszírozott, de a fenntartás jelentős költségeket jelent a kedvezményezett számára	Kalkuláció a projekt tervezésekor a reális fenntartási költségekre, korszerű, energetikailag hatékony technológiák alkalmazása, környezettudatos, szemléletformálás.

6. A megvalósítás eszközei és nyomon követése

6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

Városmarketing

A városmarketing a piacorientáció sajátos megjelenése a települések működésében, amely egy egységes arculat, imázs formájában jeleníti meg és kommunikálja a várost. A városmarketing terméke maga a város, az általa kínált adottságok, értékek, lehetőségek, élmények, szolgáltatások, produktumok mindazok, amelyek sajátos célcsoportjai számára bizonyos igények, szükségletek kielégítését lehetővé teszik. A városmarketing alkalmazásával célunk bizonyos „fogyasztói csoportok” számára megjeleníteni a várost és fokozni elégedettségüket. A városmarketing szemléletben a legmarkánsabb célcsoportok a következők:

- Azokat, akik lakóhelyül választják, illetve választhatják az adott területet – azaz mind a jelenlegi lakosok, mind pedig a potenciális betelepülő lakosok.
- A területet ideiglenesen használók csoportját – gondolván itt az üdülési, kikapcsolódási, munkavégzési, tanulási célból érkezőkre.
- A várost telep-, illetve működési helyül választó szervezeteket – gazdasági és nem gazdasági szervezetek, a már jelenlévők, valamint a potenciális befektetők egyaránt.

Máriapócs esetében különösen lényeges, hogy egy tudatos és komplex városmarketing szemlélet bontakozzon ki, amely gerjesztheti a város pozicionálását. A komplex városmarketing program legfőbb célcsoportjai Máriapócs esetében a turisták és a helyi lakosok. A komplex városmarketing folyamatok elindításának előfeltételei a következők:

- Egységes Városmarketing stratégia kialakítása
- Szervezeti keretek felállítása és működési feltételeik biztosítása
- Települési brand építés, amely magában foglalja a területtermék kialakítását és a szükséges arculatfejlesztési elemeket

A komplex városmarketing program legfőbb beavatkozási területei a következők:

- a.) Városmarketing stratégia készítése, települési brand építése: A komplex városmarketing program elindításának előfeltétele egy egységes városmarketing stratégia kialakítása, amely összeköti és egységes mederbe tereli a város különböző szereplőinek marketing tevékenységét. A városmarketing stratégia egyik eredménye a települési brand megszületése, illetve a hozzá kapcsolódó arculattervezés. Mindez előfeltétele, hogy a város kommunikációs tevékenysége egységes szemlélet és szerkezet mellett haladjon.
- b.) Turizmusmarketing program: Mivel a városban már lezajlottak a főbb turisztikai termékfejlesztések, a legfontosabb feladat egy turizmusmarketing program indítása, amely a kereslet generálását célozza. A turizmusmarketing program keretében a legfontosabb cél a promóciós eszközrendszer kialakítása, információs felületek létrehozása. Másrészt rendkívül nagy figyelmet kell koncentrálni a promóciós tevékenységre. A városi turizmusmarketing programot szinkronizáltan, az önkormányzat, az egyház, a város turisztikai vonzerői és szolgáltatóival közösen, együttműködve kell végeznie.
- c.) Helyi identitást erősítő közösségfejlesztő program: Lényeges kérdés, hogy Máriapócs a városmarketing programjában önálló célcsoportként kezelje a helyi lakosságot. A helyi kötődés erősítése, a lakossági identitás pozitív irányú orientálása egy tudatosabb, értékőrző

közösségi modell alapja. A helyi identitás erősítésére tett erőfeszítések a globalizáció és a gazdasági folyamatok által teremtett társadalmi kihívásokra adott válaszütemek a városmarketing stratégiának. Tudatában annak, hogy ez egy rendkívül komplex emocionális és szociológiai kérdés az individuum szintjén, amelyet a családi, oktatási, kulturális, vallási tényezők egyszerre alakítanak, a városnak alapvetően ezt a területet kommunikációs, marketing eszközökkel lehet kezelni, de emellett több területen szükséges párhuzamosan beavatkozni (oktatás, kultúra, civil szféra).

Környezettudatosság erősítése

A város környezeti állapotának javítása nem csak infrastrukturális beruházásokon keresztül realizálható. Szükséges olyan térségi és települési klímastratégiák kialakítása, melyek hozzájárulnak a településen jelentkező környezeti problémák fenntartható megoldásához. A lakosság tájékoztatása és szerepvállalása kulcsfontosságú, melyet szemléletformálással és figyelemfelkeltő akciók szervezésével lehet megvalósítani.

Beavatkozási területek:

- a) Elő kell segíteni a település egészében a szelektív hulladékgyűjtést és környezetbarát hulladékgazdálkodást: felhívni a lakosság figyelmét a szelektív hulladékgyűjtés előnyeire és fontosságára. Olyan akciók szervezésére van szükség, amely növeli a hulladékot szelektíven gyűjtők arányát a lakosságon belül.
- b) Rendkívül fontos a lakosság szemléletformálása a környezettudatosság területén: figyelemfelkeltő kampányok szervezése, melyek által a lakosság információt kaphat a lehetőségekről és elérni, hogy az embereknek érdekük legyen a környezettudatos életvitel. Kampányok szervezése a kerékpárral, tömegközlekedéssel vagy gyalog történő munkába, iskolába járás ösztönzésére, ezáltal is csökkentve az üvegházhatású gázok kibocsátását.
- c) Állapotrögzítő és megfigyelő rendszerek üzemeltetése, adatbázisok létrehozása: Monitoring rendszerek kialakítása, melyeken keresztül a szakterületek naprakész információkat kaphatnak a város és a térség környezetvédelmi állapotáról és az esetleg felmerülő problémákról. Ennek segítségével a kompetens szervek gyorsabban tudnak reagálni a környezetet fenyegető veszélyekre.

Településképi véleményezés

Javasolt megoldani a folyamatos szakmai kontroll és fejleszthetősége érdekében a településképi véleményezés rendeleti háttérének kialakítását. Az előbbiekkal összefüggésben célszerű esetleg építészeti tervkonceptiót létrehozni. A településképi véleményezés lehetősége megfelelő jogi háttérrel nyújt a város önkormányzatának a kezébe a településképi formálásához, a nem kívánatos és településképi rontó állapotok létrejöttének megakadályozásához és felszámolásához.

Tervalku

Az ITS és a településrendezési terv harmonizációjáról a szükséges módosításokról a város Önkormányzata saját hatáskörben dönt. Beruházói indíttatású, településrendezési eszközök módosítását szükségessé tevő további igény illetve szándék nem ismert. Amennyiben ilyen jelentkezik, és az ITS keretébe illeszkedik, úgy a településrendezési eszközök szükségessé váló módosítása során a város önkormányzata élni kíván a tervalku lehetőségével és az elvégzendő feladatok finanszírozásához ez úton megszerezhető források bevonásával.

6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

Máriapócson a fejlesztéspolitikáért felelős szervezet a város önkormányzata, a döntéshozatalért Máriapócs Város Önkormányzatának képviselőtestülete felelős. Máriapócs Integrált Településfejlesztési Stratégiájának megvalósulását, a stratégiában felvázolt célok realizálódását az önkormányzat követi nyomon, amely rendelkezik társadalmi felhatalmazással. Az önkormányzat a fent megnevezett célok érdekében az alábbi feladatokat látja el:

- Az ITS megvalósításának folyamatos nyomon követése és értékelése.
- A városfejlesztés társadalmi, gazdasági és szabályozási környezete változásának figyelemmel kísérése.
- A külső változások hatásainak elemzése és értékelése az ITS megvalósíthatóságára nézve.
- Szükség esetén az ITS módosításának kezdeményezése.
- A társadalmi és gazdasági igények, lehetőségek feltárása és azok változásainak beépítése az ITS-be.
- Partnerségi hálózat fenntartása.
- Támogató Csoport működtetése.
- Érdekegyesítés.
- Döntéshozatal (a döntéshozatalért az önkormányzat képviselőtestülete felelős).

Településfejlesztéshez kapcsolódó feladatokat Máriapócson a Pénzügyi és Városfejlesztési bizottság látja el, mely 7 tagból áll. A bizottság elnöke és 3 tagja önkormányzati képviselő, 3 tagja nem önkormányzati képviselő.

Gazdaságfejlesztési szolgáltatásokat biztosító szervezeti egység az Iránytű Gazdaságfejlesztő Klub. A szervezeti egység Pócspetri székhelyű, de működése Máriapócsra is kiterjed. Az egyesület a Szabolcs - Szatmár - Bereg megyei Nyírbátor térségében, Pócspetriben és Máriapócson működik. Az Iránytű Gazdaságfejlesztő Klub célja, a térség felzárkóztatása elsősorban informatikai, munkaügyi információk, szociális szolgáltatásokat nyújtásával, pályázatok generálásával és menedzselésével illetve gazdaságfejlesztő tevékenységet végzésével, oktatások képzések szervezésével.

A településfejlesztéshez kapcsolódó feladatokat Polgármesteri Hivatal Önkormányzati Irodájának Műszaki Osztálya látja el. Az ITS-ben szereplő projektek megvalósításához kapcsolódó operatív folyamatok ellátása szintén ezen osztály feladata lesz, melynek jelenlegi feladatai több részre oszthatóak.

A fejlesztési feladatok keretében:

- előkészíti a térség- és településfejlesztéssel, város rehabilitációval, gazdaságfejlesztéssel, befektetés-ösztönzéssel kapcsolatos döntéseket;
- közreműködik az önkormányzat által kialakított stratégia, várospolitikai koncepció megvalósításában;
- közreműködik a városi és a kistérségi gazdaságfejlesztésben, a település és a térség befektetési pozíciójának javításában és részt vesz a gazdaság élénkülését, a foglalkoztatási helyzet javulását elősegítő rendezvények, programok szervezésében;
- részt vesz a fejlesztési programok kidolgozásában, megalapozásában, véleményezésében;
- javaslatot tesz az önkormányzati tulajdonú területek hasznosítására;
- előkészíti a város rehabilitációs programokat, pályázatokat, valamint az önkormányzat részére megvásárlásra felajánlott ingatlanokkal kapcsolatos döntéseket.

Műszaki és igazgatási feladatok keretében:

Az államigazgatási feladatok között ellátja a települési jegyző hatáskörébe utalt környezetvédelmi, ütügyi, közlekedési, vízgazdálkodási, hírközlési hatósági feladatokat, a tevékenységével összefüggő műszaki nyilvántartásokkal kapcsolatos feladatokat, végzi a jogszabályokban előírt nyilvántartások vezetését, statisztikai adatszolgáltatást biztosít.

Beruházásokkal kapcsolatos feladataik:

- A Beszerzési Szabályzat szerinti beszerzési igények figyelése, koordinálása, nyilvántartása, közbeszerzési terv összeállítása, éves statisztikai összegzés összeállítása, megküldése;
- Pályázatiíráshoz, egyéb előkészítéshez kapcsolódó beszerzések lebonyolítása;
- Pályázat műszaki tartalmának összeállításában való részvétel, műszaki tartalom felülvizsgálata, adott esetben változtatása, elfogadása az önkormányzat részéről;
- A beruházáshoz/pályázathoz kapcsolódó testületi előterjesztések elkészítésében való részvétel;
- Beruházás megvalósításához kapcsolódó árubeszerzések, szolgáltatás megrendelések, építési beruházások előkészítése, - amennyiben szükséges közbeszerzésben történő lebonyolítása, szerződések megkötése, bejelentések kezdeményezése az illetékes hatóságok felé;
- A beszerzések szerződésszerű teljesítésének nyomon követése műszaki szempontból, szerződésmódosítások kezdeményezése, egyeztetések a projektmenedzsment tagjaival;
- A Közreműködő szervezet részére valamint az önkormányzati beszámolóhoz adatszolgáltatás;
- Részvétel a beruházás műszaki átadás-átvételében;
- A beruházáshoz kapcsolódó iratok, bizonylatok, dokumentációk folyamatos nyilvántartása, elévülési időn belül történő megőrzése, utólagos adatszolgáltatások.

A közbeszerzéssel kapcsolatos feladataik:

- Előkészíti, lefolytatja, nyilvántartja az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal közbeszerzéseit;
- Az önkormányzati intézmények vonatkozásában igény esetén szakmai segítséget nyújt a közbeszerzési eljárások lefolytatásához;
- Az éves költségvetési rendelet elfogadását követően jóváhagyásra előkészíti az éves közbeszerzési tervet és módosításait;
- Elkészíti az önkormányzati közbeszerzésekről az éves statisztikai összegzést;
- Elkészíti és folyamatosan aktualizálja az önkormányzat Közbeszerzési Szabályzatát;
- Gondoskodik a közbeszerzési hirdetmények megjelentetéséről;
- Folyamatos kapcsolatot tart a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeivel, valamint az önkormányzati intézményekkel a közbeszerzési eljárások hatékony lebonyolítása érdekében;

Közfoglalkoztatással kapcsolatos feladatok körében:

- Közfoglalkoztatással kapcsolatos önkormányzati feladatok ellátása;
- Figyelemmel kíséri a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó pályázatokat;
- A közfoglalkoztatási pályázatok előkészítésének, benyújtásának és végrehajtásának koordinálása;
- Közfoglalkoztatási és Foglalkoztatási Adatbázis kezelése.

Amennyiben a megvalósuló projektek nagy száma miatt a rendelkezésre álló humán erőforrás kapacitások nem lennének elegendőek, akkor a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet lehetőséget biztosít arra, hogy külső forrásokat is igénybe vegyen az önkormányzat, a rendeletben meghatározott feltételek figyelembe vételével.

Közszféra szervezetek igénybe vehetnek külső szakértői szolgáltatást, azzal a feltétellel, hogy ha a szakértői szolgáltatást állami vagy önkormányzati költségvetési szerv, vagy 100%-ban állami vagy önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság, egyéb szervezet látja el. Mindezek mellett a megyei jogú várost, a megyei önkormányzatot vagy egyes esetekben a területileg illetékes kormányhivatalt kérheti fel az adott projekt előkészítésére és/vagy megvalósítására. A közreműködés történhet konzorcium alakításával vagy a megyei jogú város, megyei önkormányzat és a kormányhivatal által nyújtott szolgáltatásnyújtással.

Az ITS megvalósulásának hatékony nyomon követése érdekében Máriapócs Város Önkormányzata felállít egy Támogatói Csoportot is. A Támogatói Csoport egy olyan kezdeményezés a város életében, amely elsősorban azokat a meghatározó társadalompolitikai, gazdasági szervezeteket, intézményeket, civil szervezeteket integrálja, amelyek rálátnak a város és bizonyos városrészek társadalmi problémáira, közvetlenül ismerik a városfejlesztés által érintett célcsoportok egy bizonyos részét. A Támogatói Csoport integrálja a város legfontosabb közintézményeit. A Támogatói Csoporton keresztül tudnak bekapcsolódni az önkormányzat munkájába a városi intézmények a gazdasági és a civil szervezetek.

A monitoring feladatok elvégzéséhez kapcsolódó adatok gyűjtéséért és a megvalósulás előrehaladásának méréséért szintén az önkormányzat egyes osztályai a felelősek. Fontos kiemelni, hogy a fejlesztések végrehajtását a stratégia fejlesztésében szerepet vállaló önkormányzati alkalmazottak végzik, így elkerülhető a stratégia hiányos ismeretéből fakadó nem teljes értékű végrehajtása.

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra negyedéves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában. A képviselőtestület évi egy alkalommal nyilvános közmeghallgatást tart az ITS megvalósításának előrehaladásáról.

A város jövőbeli tervei között szerepel a város üzemeltetéséért és fejlesztéséért felelős nonprofit gazdasági társaság létrehozása, amely szervezet koordinálja majd az ITS-ben megjelölt projekteket, fejlesztéseket.

6.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Szükséges, hogy Máriapócs a fejlesztési stratégiájának célrendszerét egyeztesse a város vonzáskörzetébe tartozó településekkel (Pócspetri), illetve a szomszédos településekkel (Nyírbátor, Kállósemjén, Kisléta, Ófehértó, Nyírgyulaj) ezzel is elősegítve a gazdasági és társadalmi folyamatok elmélyülését. Fontos, hogy ezen települések fejlesztési elképzelése, céljai illeszkedjenek Máriapócs jövőbeli terveihez, ezzel elősegítve, hogy a környező települések saját fejlesztései harmonizáljanak a település stratégiájával. Az aktív párbeszéddekkel és konzultációkkal elérhető továbbá, hogy a város fejlesztései a lehető legnagyobb mértékben építsenek a környéken található kihasználatlan gazdaság- és társadalom-fejlesztési potenciálokra. A tervezési időszakban történő egyeztetésekkel elősegíthető, hogy az egy „környékhez” tartozó települések közösen alakítsanak ki speciálisan fejlesztendő tevékenységeket, kiemelt súlypontokat.

Máriapócs Integrált Városfejlesztési Stratégiájának a város vonzáskörzetét érintő fejlesztési elképzelései (elsősorban hálózatos projektek) egyrészt a fenntartható közlekedésfejlesztés területén, a kerékpárutak kialakítása és kerékpáros barát fejlesztések esetében, infrastrukturális fejlesztések esetében (csapadékvíz elvezetés, városi úthálózat fejlesztés) illetve a turisztikai projektek területén

valósulhat meg. Ezek a projektek közvetlen hatással vannak a szomszédos településeken élők életére is, ebből eredően ezeken a területeken szükséges az aktív párbeszédet és a szoros településközi koordináció mechanizmusait kialakítani.

- **Fenntartható települési közlekedésfejlesztés, térségi kerékpárút hálózatok fejlesztése:** Több egymáshoz kapcsolódó fejlesztést jelent, mely által a térség kerékpárút hálózata teljesen kiépülhetne. Egyrészt a Máriapócs-Pócspetri összekötő kerékpárút burkolatának felújítása, a szükséges kerékpártárolók és megőrzők kialakításával, csapadékvíz elvezetéssel, az előírt közlekedési táblák beszerzésével és kihelyezésével, a közút kereszteződéshez kapcsolódó, az átkelés biztonságát fokozó megvilágítás kiépítésével. Mindezek mellett Máriapócs-Kállósemjén közötti 4911-es állami út vonalvezetését követő szakasz kiépítése, amely részben érinti Kisléta és Pócspetri külterületét tekintettel arra, hogy a Kállósemjén és Máriapócs településeket összekötő közút áthalad a másik két település külterületi részén is, Máriapócs-Kisléta közötti 4929-es állami út vonalvezetését követő szakasz kiépítése, valamint a Nyírbogát-Kisléta-Máriapócs között kerékpáros turisztikai útvonal mentén pedig két nagyobb pihenőhely kerül kiépítésre.
- **Infrastrukturális fejlesztések:** A nyomvonalas beruházások (víz, gáz, telefon, szennyvíz) következtében megsérült önkormányzati tulajdonú utak útburkolatok, és útpadkák teljes rehabilitációja, felül borítása, hiányzó belvíz elvezetés teljes körű megoldása, gyalogos átkelők kiépítése, forgalomlassító szigetek építése (Ófehértói, és Vasút utcákon.). Hiányzó belvíz elvezetés teljes körű megoldása zárt csapadékvíz elvezető rendszerrel (Kossuth tér, Kossuth u, Selyem u, névtelen u, Ófehértói u).
- **Turisztikai és kulturális fejlesztések:** Máriapócs stratégiai célként tűzte ki a város turizmusának fejlesztését (nemzeti kegyhely és idegenforgalmi centrum), de ezt szoros együttműködésben tervezi a környező településekkel, ahol szintén jelentős vonzerő koncentráció figyelhető meg. Elsősorban Nyírbátor, Kállósemjén vonatkozásában szükséges az idegenforgalmi fejlesztéseket összehangolni, illetve Ófehértó esetében tűnik célszerűnek.

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet „A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” meghatározza a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök egyeztetésének és elfogadásának közös szabályait. Ezek szerint a stratégiát és a településrendezési eszközöket a polgármester egyezteti a partnerségi egyeztetés szerinti érintettekkel a helyi adottságoknak megfelelően, az államigazgatási szervekkel, az érintett területi és települési önkormányzatokkal.

7. Monitoring rendszer kialakítása

A monitoring rendszer egy folyamatos adatgyűjtésen alapuló ellenőrző tevékenység annak érdekében, hogy az Önkormányzat információkhoz jusson az adott tevékenységek –jelen esetben az integrált településfejlesztési stratégiában foglalt célkitűzések, és projektek megvalósításával – kapcsolatban, és szükség esetén, akár menet közben is befolyásolhassa azok alakulását. A monitoring lényege az információk folyamatos visszacsatolása, és beépítése az éppen aktuális elemek, projektek, programok végrehajtásába.

A monitoring rendszer működtetési mechanizmusa az EU-s társfinanszírozású projektek esetében a közösségi és a hazai jogszabályoknak megfelelően történik, az érintett Közreműködő Szervezet felelős a megvalósulás és a fenntartás során vállalt célértékek kezeléséért. A projekt szinteken vállalt célértékeket nagyobb célok mentén egyszerűsíteni és összegezni kell, ennek figyelemmel kísérése a helyi városfejlesztési szereplők feladata. Az ITS megvalósulását a képviselőtestület fogadja el, megvalósulását a szakosztályokon (illetve a városfejlesztési társaságon) keresztül folyamatosan figyelemmel kíséri. Rendszerbe épített módon a stratégia felülvizsgálatára évi gyakorisággal kerülhet sor. Az indikátorok célértékeinek időarányos teljesülését a képviselőtestület folyamatosan értékeli

A stratégia megvalósulásának mérésére több szinten nyílik lehetőség. Az önkormányzat az alábbi mérési módszereket alkalmazza:

1. Elégedettség mérés

Az elégedettség mérésre mindazon célcsoportok vonatkozásában sor kerül, amelyek a város szolgáltatásait, funkcióit használják. A városi marketing stratégiának monitoringja megfelelő keretet biztosít ahhoz, hogy rendszeres teljesítménymérésre is sor kerüljön.

2. Objektív mutatók értékei

Az ITS készítése kapcsán –prioritások szerint –objektíven mérhető mutatókat, indikátorok kerültek meghatározásra, amelyek alkalmasak az ITS megvalósulásának egészét tekintve az objektív eredménymérésre, de ugyancsak alkalmas arra, hogy a tematikus célok megvalósulásának egyes témáit is objektíven mérje. Fontos kiemelni, hogy a teljesítménymutatók illeszkednek a célokhoz, és az egyes intézkedések alapján pontosan meghatározhatóak. A két módszer együttesen alkalmas arra, hogy objektív adatokkal szolgáljon az ITS megvalósulásának teljesítményével kapcsolatban.

Az alábbi táblázat tartalmazza az ITS-ben megjelenő projektek indikátorait, amelyet a projektet finanszírozó operatív programok alapján határoztuk meg.

Projekt neve	Indikátor	Mérés módja/adatszolgáltató
Máriapócsi római katolikus templom helyreállítása és látogatóbarát fejlesztése	Fenntartható idegenforgalom: A természeti és kulturális örökségnek, illetve a látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)	Debrecen-Nyíregyházi Római Katolikus Egyházmegeye
Szagrális botanikus kert kialakítása	A természeti és kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)	Görögkatolikus Metropólia
Európai Máriás Háló templomai makett megjelenítése	A természeti és kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)	Görögkatolikus Metropólia
Templomtornyok látogathatóvá tétele és a harangjáték megújítása	A természeti és kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)	Görögkatolikus Metropólia
Gyóntatófolyosó felújítása	A természeti és kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)	Görögkatolikus Metropólia
Kápolna berendezésének beszerzése	A természeti és kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)	Görögkatolikus Metropólia
Templom tér árnyékolása és kivetítő rendszer telepítése	A természeti és kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)	Görögkatolikus Metropólia
"Noé bárkája" játszótér bővítése	A természeti és kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)	Görögkatolikus Metropólia
Máriapócsi Zarándokház konyha felújítása	A természeti és kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)	Görögkatolikus Metropólia
Gyógyfürdő építés	Támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)	Máriapócs Város Önkormányzata
Megújuló energiaforrás-felhasználáson alapuló, térségfejlesztő hatású mintaprojekt kidolgozása, és megvalósítása Máriapócson	nem ismert	Máriapócs Város Önkormányzata
Meglévő kerékpárút felújítása (Máriapócs 709/2, Máriapócs 817 hrsz-ú Kossuth utca melletti önálló vonalvezetésű kerékpárút)	<ol style="list-style-type: none"> Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma (db) Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma (db) Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma (db) Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (km) 	Máriapócs Város Önkormányzata

	5. Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza (km)	
Fenntartható települési közlekedés fejlesztés, térségi kerékpár úthálózatok fejlesztése (Máriapócs-Kállósemjén közötti 4911-es állami út mentén)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma (db) 2. Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma (db) 3. Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma (db) 4. Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (km) 5. Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza (km) 	Máriapócs Város Önkormányzata
Fenntartható települési közlekedés fejlesztés, térségi kerékpár úthálózatok fejlesztése (Máriapócs-Kisléta közötti 4929-es állami út)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma (db) 2. Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma (db) 3. Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma (db) 4. Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (km) 5. Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza (km) 	Máriapócs Város Önkormányzata
Kerékpáros turisztikai útvonal létrehozása Kisléta- Nyírbogát - Máriapócs között	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma (db) 2. Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma (db) 3. Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma (db) 4. Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (km) 5. Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza (km) 	Máriapócs Város Önkormányzata
Városi közszolgáltatások energiahatékonysági fejlesztése	<ol style="list-style-type: none"> 1. Megújuló energiaforrások: A megújuló energia-termelés további kapacitása (MW) 2. Üvegházhatást okozó gázok csökkentése: az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése (CO2 egyen-érték tonnában) 3. A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség (PJ/év). 	Máriapócs Város Önkormányzata
Belterületi utak felújítása forgalomlassító szigetek építése	felújított úthálózat (km)	Máriapócs Város Önkormányzata
Csapadékvíz hálózat fejlesztése	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza (m)	Máriapócs Város Önkormányzata
Máriapócsi horgásztó fejlesztése	Fenntartható idegenforgalom: A természeti és kulturális örökségnek, illetve a látványosságoknak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)	Horgász egyesület és Máriapócs Város Önkormányzata
Óvoda étterem és melegítőkonyha kapacitásbővítése	nem ismert	Máriapócs Város Önkormányzata

Vidéki kulturális és természeti örökség megőrzése	nem ismert	Máriapócs Város Önkormányzata
Közpark rekonstrukciója	1. Városfejlesztés: városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (m2) 2. Városfejlesztés: Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága (fő) 3. Bel-és csapadékvíz védelmi létesítmények hossza (m) 4. Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek(m2) 5. Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága (m2)	Máriapócs Város Önkormányzata
Városi aktív rekreációs terület rekonstrukciója		
Kereskedelmi pavilonok felújítása és közművesítése		
Gazdasági épület építése		
Két út között	1. Szociális város rehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma (fő) 2. A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma (fő)	Máriapócs Város Önkormányzata
Közösségi Ház kialakítása	1. Helyreállított lakóegységek városi területeken (lakóegység) 2. Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek (m2) 3. Városi területen létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (m2) 4. Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága (fő) 5. Szociális célú város rehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma (fő)	Máriapócs Város Önkormányzata
Szociális bérlakás kialakítása		
Szociális bérlakás építése		
Dózsa György utca és Petőfi utca összekötése szilárd burkolatú úttal		
Dózsa György utca járdaburkolat kialakítása		
Biztos Kezdet Gyerekház	1. A rászoruló gyermekeket érintő programokat sikeresen elvégző személyek száma (fő) 2. A program eredményeként oktatási, képzési, egészségügyi, munkaerő-piaci vagy lakhatási programokba bekerült személyek száma (fő)	Máriapócs Város Önkormányzata
Bölcsőde létesítése	1. Fejlesztett 0-3 évesek gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma (fő) 2. Újonnan létrehozott 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma (fő)	Nyíregyházi Egyházmegye
Monostor köz megnyitása és fejlesztése	nem ismert	Máriapócs Város Önkormányzata

8. Térkép-, és Táblajegyzék

Térképjegyzék

1. térkép: Akcióterületek rendszere Máriapócson.....	15
2. térkép: Városközponti és zöldváros akcióterület.....	16
3. térkép: Rekreációs célú akcióterület.....	17
4. térkép: Leromlott városi területek akcióterület.....	18
5. térkép: Városközponti és zöldváros akcióterület tervezett projektjeinek lokalizálása.....	23
6. térkép: Rekreációs célú akcióterület tervezett projektjei.....	26
7. térkép: Leromlott városi területek akcióterület tervezett projektjei.....	29
8. térkép: Máriapócs városban a KSH által kijelölt szegregátumok és a veszélyeztetett terület.....	39

Táblajegyzék

1. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett intézkedései	47
---	----